87- KITABLJ'L-MUHARIBIN MIN EHLI'L-KÜFRI VE'R-RIDDETI
Ve Yüce Allah'in Su Kavli:
1- Bâb: Peygamber (S), Dînden Çikan Ve Cürüm Isleyen Muhâriblerin Kesilen Organlarina Kanin Dinmesi Için Yag Ile Daglama Tedâvîsi Yapmadi, Nihayet Helak Oldular
2- Bâb: Dînden Çikmis Ve Büyük Cinayetler Islemis Olan Bu Muhâriblere Su Verilmemis, Nihayet Ölmüslerdir
3- Peygamber(S)'In (Büyük Cürümler Isleyen) Muhariblerin Gözlerini Kizgin Demirlerle Çikartmasi Babi
4- Çirkinligi Apaçik Olan Günâhlari Terkeden Kimsenin Fazileti Babi
5- Zina Edicilerin Günâhi Ve Yüce Allah'in Su Kavilleri Babi:
6- Zinâ Eden Evlinin Taslanmasi Babi
7- Bâb: Deli Erkek Ve Deli Kadin (Zinâ Ettiklerinde) Recm Olunmazlar
8- Bâb:
9- (Peygamber Mescidinin Kapisi Yaninda) Düzgün Taslarla Dösenip Kaplanmis Yerde Recm Babi
10- (Cenazelere Namaz Kilinan) Musallada Recm Yânî Taslama Cezasi Babi
11- Haddin Asagisinda (Yâni Hadd Olmayan Öpme, Çimdikleme Gibi) Bir Günâh Isleyen Ve Bu Suçu Imâma Haber Verilen Kimse Tevbe Ettikten Sonra Imâma Fetva Isteyici Olarak Geldigi Zaman, Bu Kimse Üzerine Hiçbir Ukubet Olmadigi Babi
12- Bâb: Bir Sahis Imâmin Huzurunda Haddi Gerektiren Bir Is Yaptigini Ikrar Eder Ve "Bana Hadd Ikaame Et" Der De Onun Ne Oldugunu Beyân Etmezse, Imâmin, Bu Suçu Onun Üzerine Örtme Hakki Var Midir (Yâhud Yok Mudur)?
13- Bâb: Imâm Zina Suçunu Itiraf Eden Kimseye: "Belki Sen O Kadina Elle Dokundun Yâhud Çimdikledin" Der Mi?
14- Imâmin, Zina Suçunu Ikrar Eden Kimseye "Sen Evlendin Mi?" Dîye Sormasi Babi
15- Zina Itirâfi(Mn Hükmünü Beyân) Babi
16- Zinadan Gebe Kalan Kadinin, Evli Oldugu Zaman (Çocugu Dogurdugunda) Recm Edilmesi Babi
17- Bâb: (Erkeklerden Ve Kizlardan Evlenmemis Olup Da) Zina Eden Iki Bekâra Deynekleme Cezasi Uygulanir Ve Sürgün Edilirler:
18- Maliyetler Isleyen Kimselerin Ve Kadinlara Benzemeye Çalisan Erkeklerin Sürgün Edilmeikri Babi
19- Imâmin Yoklugunda, Haddi Yerine Getirmeyi Imâmdan Baska Birine Emreden Kimse Babi
20- Yüce Allah'in Su Kavli Babi:
21- Bâb: Câriye Zina Ettigi Zaman?
22- Bâb: Câriye Zina Ettigi Zaman (Dövülür, Fakat) Yüzüne Karsi Ayibi Söylenmez, Sürgüne De Gönderilmez
23- Yahûdî, Hristiyan Ve Benzerleri Olan Zimmet Ehli Kimseler Zina Ettikleri Ve Da'vâlari Imâma Yükseltildigi Zaman, Bunlarin Hükümleri Ve Evli Olmalarinin Beyâni Babi
24- Bâb: Erkek Kendi Karisina Yâhud Baskasinin Karisina Hâkimin Ve Insanlarin Huzurunda Zina Suçu Attigi Zaman, Hâkim Üzerine Zina Atilan Kadina Tahkîkaatçi Gönderip1. De Kadindan Kendisine Atilan Suçu Sormak Vazifesi Vâcib Olur Mu?

25- Ehlini, Yakinlarini Yâhud Baskalarini Sultânin Kendisine O Hususta Izni Olmaksizin Edeblendirme Yapan Kimse Babi
26- Karisinin Beraberinde Yabanci Bir Adam Görüp Onu Öldüren Kimse Babi
27- Ta'rîz Hakkinda Gelen Sey Babi
28- Bâb: "Ta'zîr", Yânî Men' Etme Ve Edeblendirme Cezalarinin Sayisi Ne Kadardir?
29- Âdeten Çirkin Olan Bir Is Ortaya Koyan, Beyyine Olmaksizin Baskasina Bir Serr Isnâd Eden, Zannla Töhmet Atan Kimse(Nin Hükmü) Babi
30- Iffetli Kadinlara Zina Iftirasi Atilmasi Ve Aziz Ve Celîl Olan Allah'in Su Kavli Babi:
31- Kölelere Zina Iftirasi Atmafnin Hükmü) Babi
32- bâb: imâm bir kimseye emreder ve o kimse de imâmdan uzakta olarak hadd uygular mi?

Rahman ve Rahîm olan Allah'in ismiyle

87- KITABLJ'L-MUHARIBIN MIN EHLI'L-KÜFRI VE'R-RIDDETI

(Küfr Ehlinden ve Dînden Dönenlerden tslâm 'a Harb Açanlar Kitabi) [1].

Ve Yüce Allah'in Su Kavli:

"Allah'a ve Rasûlü'ne harb açanlarin, yeryüzünde fesâdçiliga kosanlarin cezasi, ancak öldürülmeleri, ya asilmalari yâhud elleri ile ayaklarinin çaprazvârî kesilmesi yâhud da sürülmeleridir. Bu onlarin dünyâdaki rüsvâyligidir" (ei-Mâide: 33) [2].

1-.....Bize el-Evzâî tahdîs etti. Bana Yahya ibn Ebî Kesîr tahdîs edip söyle dedi: Bana Ebû Kilâbe el-Cermî tahdîs etti ki, Enes ibn Mâlik (R) söyle demistir: Ukl kabilesinden bir topluluk Peygamber(S)'in huzuruna geldiler, Islâm Dîni'ne girdiler. Fakat hastalandiklarindan dolayi Medîne'de ikaamet etmek istemediler. Peygamber de onlara Beytu'1-mâle âid sadaka develerinin bulundugu yere gitmelerini, develerin sidiklerinden ve sütlerinden içmelerini emretti. Onlar Peygamberin dedigini yaptilar ve sagliklarini kazandilar. Sonra dînden geri döndüler, develerin çobanlarini öldürdüler ve develeri sürüp götürdüler. Onlarin bu isleri Peygamberce ulasinca arkalarina bir süvârî birligi gönderdi. Yakalanip getirildiler. Peygamber onlarin ellerini ve ayaklarini kestirdi, gözlerini oydurdu. Peygamber onlarin kesilen yerlerine kanin dinmesi için daglama ameliyyesi yapmayip öylece ter-ketti. Nihayet öldüler [3].

1- Bâb: Peygamber (S), Dînden Çikan Ve Cürüm Isleyen Muhâriblerin Kesilen Organlarina Kanin Dinmesi Için Yag Ile Daglama Tedâvîsi Yapmadi, Nihayet Helak Oldular

2-.....Bana el-Evzâî, Yahya'dan; o da Ebû Kilâbe'den; o da Enes(R)'ten söyle tahdîs etti: Peygamber (S) Urenîler'in ellerini, ayaklarini kestirdi de onlarin kesilen yerlerine kanin dinmesi için daglama tedavisi uygulamadi, nihayet onlar öldüler [4].

2- Bâb: Dînden Çikmis Ve Büyük Cinayetler Islemis Olan Bu Muhâriblere Su Verilmemis, Nihayet Ölmüslerdir

3- Bize Mûsâ ibn IsmâîI, Vuheyb'den; o da Eyyüb'dan; o da Ebû Kilâbe'den tahdîs etti ki, Enes (R) söyle demistir: Ukl kabilesinden bir topluluk Peygamber(S)'in huzuruna geldiler de Suffa'da ikaamet eder oldular. Fakat kendileri rahatsiz ve hastalikli olduklarindan, Me-dîne'nin havasim agir bulup burada ikaamet etmek istemediler. Bunun üzerine:
— Yâ Rasûlallah! Bize süt arayiver! dediler. O da:
— "Ben sizin için süt bulamam. Ancak Rasûlullah'in deve sürülerinin yanina katilmaniz çâresini bulabilirim" dedi.
Akabinde onlar deve sürülerinin bulundugu yere gittiler, onlarin sütlerinden ve sidiklerinden içtiler, böylece nihayet sagliklarina kavustular, semizlenip kuvvetlendiler. Sonra da çobani öldürdüler ve develeri sürüp götürdüler. Akabinde Peygamber'e, imdâd isteyen kisi gelip haber verince, Peygamber onlarin izleri üzerine onlari arayicilar gönderdi. Gündüz yükselmeden onlar yakalanip getirildiler. Peygamber demir çubuklar getirilmesini emretti. Demir çiviler ateste kizdirildi. Bunlarla onlarin gözlerini çikartti, ellerini ve ayaklarini kestirdi, kesilen yerlere kani dindirici bir daglama tedâvîsi uygulamadi. Sonra bu cânîler Harre denilen kara taslik mevki'e atildilar. Bunlar orada su istediler, fakat kendilerine su verilmedi, nihayet öldüler.
Ebû Kilâbe: Bunlar hirsizlik yaptilar, insan öldürdüler, Allah ve Rasûlü'ne de harb açtilar, demistir.

3- Peygamber(S)'In (Büyük Cürümler Isleyen) Muhariblerin Gözlerini Kizgin Demirlerle Çikartmasi Babi

4-.....Bize Hammâd, Eyyûb'dan; o da Ebû Kilâbe'den; o da Enes ibn Mâlik(R)'ten söyle tahdîs etti. Ukl veya Ureyne kabilelerinden bir topluluk -râvî: Ben onun ancak Ukl'den dedigini biliyorum, demistir- Medine'ye geldiler. Peygamber (S) onlar için sütlü develer emretti. Onlara sadaka develerinin bulunduklari yere çikmalarim, onlarin sidiklerinden ve sütlerinden içmelerini emretti. Onlar gidip o develerin sütlerinden ve sidiklerinden içtiler, nihayet hastaliklarindan kurtulup iyilestikleri zaman çobani öldürdüler de develeri sürüp götürdüler. Bu haber kusluk vakti Peygamber'e ulasinca, hemen arkalarindan arayicilar gönderdi. Gündüz yükselmeden yakalanip getirildiler. Peygamber onlarla ilgili emrini verdi. Onlarin ellerini, ayaklarini kestirdi, gözlerini çikartti. Sonra onlar Harre mevkiine atildilar. Onlar su istediler, fakat kendilerine su verilmedi.
Ebû Kilâbe: Iste bunlar hirsizlik yapmislar, insan öldürmüsler, îmândan sonra Allah'i inkâr etmisler, bu büyük cürümlerle beraber Allah'a ve Rasûlü'ne de muhârib olmuslardir, demistir [5].

4- Çirkinligi Apaçik Olan Günâhlari Terkeden Kimsenin Fazileti Babi

5-.....Bize Abdullah ibnu'l-Mubârek, Ubeydullah ibn Umer'den; o da Hubeyb ibn Abdirrahmân'dan; o da Hafs ibn Âsim'dan; o da Ebû Hureyre(R)'den haber verdi ki, Peygamber (S) söyle buyurmustur: "Yedi kimseyi Allah kendi gölgesinden baska hiçbir gölge bulunmayan kiyamet

gününde, kendi gölgesi altinda gölgelendirecektir: Âdil imâm, Allah 'a ibâdet içinde gelisen genç, tenhâ bir yerde A Hah 'i (kalbi veya diliyle) anip da gözleri yas akitan kimse, kalbi mescide baglanmis kimse, Allah yolunda birbirleriyle sevisen iki kimse, mevki' ve güzellik sahibi olan bir kadin kendisini nefsini tetmîne çagirdigi zaman 'Ben Allah'tan korkarim' diyen erkek bir sadaka verdiginde bunu sol eli, sag elinin yaptigi isi bilmeyecek kadar gizli olarak veren kimse" [6].

6-.....Bize Ebû Hazim Seleme ibn Dînâr, Sehl ibn Sa'd es-Sâidî(R)'den tahdîs etti ki, Peygamber (S) söyle buyurmustur: "Her kim bana iki bacagi arasindaki organi ile, iki çene kemigi arasindaki organini günâhtan korumaya kejîl olursa, ben de o kimseye cennete kefil olurum" [7].

5- Zina Edicilerin Günâhi Ve Yüce Allah'in Su Kavilleri Babi:

"Onlar Allah'in yanina baska bir tanri daha (katip) tapmazlar. Allah'in haram kildigi cana haksiz yere kiymazlar, zina etmezler. Kim bunlari yaparsa cezaya Çarpar1' (el-Furkaan: 68);

"Zinaya yaklasmayin. Çünkü o sübhesiz bir hayâsizliktir, kötü bir yoldur" (ei-lsrâ: 32)[8].

7-.....Bize Katâde haber verdi; Enes (R) söyle demistir; Ben size Peygamber'den isittigim öyle bir hadîs söyleyecegim ki, benden sonra onu size hiçbir kimse söyleyemiyecektir: Ben Peygamber(S)'den isittim, söyle buyuruyordu: "(Sunlar olmadikça) saat ayaga kalkmaz" yâhud da Peygamber söyle buyurdu: "Ilmin kaldirilmasi, cahilligin meydana çikip kök/esmesi, sarâbin içilmesi, zinanin asikâre olup çogalmasi, erkeklerin azalip kadinlarin çogalmasi kiyamet alâmetlerin-dendir. Kadinlar o kadar çogalacak ki, elli kadin için bir kayyim (yânî islerini görücü) olacaktir" [9].

8-.....Bize el-Fudayl ibnu Gazvân, Ikrime'den tahdîs etti ki, Ibn Abbâs (R) söyle demistir: Ra^ûlullah (S) söyle buyurdu: "Kul, zina ettigi sira (kâmil) bir mü 'min oldugu hâlde zina edemez. Hirsizlik yaptigi sira mü'min oldugu hâlde hirsizlik edemez. Içki içerken de mü'min oldugu hâlde içki içmez. (Haksiz olarak birini öldürürken de) mü'min olarak öldüremez".
Ikrime söyle dedi: Ben Ibn Abbâs'a:
— Bu günâhlari islerken ondan îmân nasil sökülüp çikarilir? diye sordum.
Ibn Abbâs:
— Iste söyle, diye ta'rîf etti de parmaklarini birbirine geçirdi, sonra onlari çikardi. Bu günâhi isleyen kisi tevbe ederse îmân tekrar ona döner, dedi ve bu dönüsü de parmaklarini birbirine geçirerek: Iste böyle döner, diye gösterdi [10].

9-.....Bize Su'be, el-A'mes'ten; o da Zekvân'dan tahdîs etti ki, Ebû Hureyre (R) söyle demistir: Peygamber (S) söyle buyurdu: "Zina edici kimse, zina ettigi sira mü 'min oldugu hâlde zina edemez; (hirsiz kisi de) hirsizlik yaparken mü'min oldugu hâlde hirsizlik yapamaz. (Içkici kimse de) sarâb içerken mü 'min oldugu hâlde içemez. O bu günâhlari isledikten sonra tevbe (kapisi

kapatilmayip, ona) arzedilmistir" [11].

10- Bize Amr ibn Alî tahdîs etti: Bize Yahya ibn Saîd el-Kattân tahdîs etti: Bize Sufyân es-Sevrî tahdîs edip söyle dedi: Bana Mansûr ile Süleyman ibn Mihrân, Ebû Vâil'den; o da Ebû Meysere'den tahdîs etti ki, Abdullah ibn Mes'ûd (R) söyle demistir: Ben:
— Yâ RasûlaIIah! Hangi günâh en büyüktür? diye sordurn. Rasûlullah (S):
— "Allah seni yarattigi hâlde Allah'a bir ortak uydurmandir" buyurdu.
Ben:
— Sonra hangi (günâh büyüktür)? diye sordum. Rasûlullah:
— "Seninle beraber yemek yemesinden korktugun için çocugunu öldürmendir" buyurdu.
Ben:
— Bundan sonra hangisi (büyüktür)? dedim. Rasûlullah:
— "Komsunun halîlesi olan zevcesiyle zina edismendir" buyurdu [12].
Yahya bin Saîd söyle dedi: Ve bize Sufyân es-Sevrî tahdîs etti. Bana Vâsil ibn Hayyân, Ebû Vâil'den tahdîs etti ki, bunda da Abdullah ibn Mes'ûd: "Ben: Yâ RasûlaIIah!... diye sordum" deyip geçen hadîsin benzerini söylemistir.
Amr ibnu Alî söyle dedi: Ben bu hadîsi Abdurrahmân ibn Meh-dî'ye zikrettim. Hâlbuki o da bu hadîsi bize Sufyân es-Sevrî'den; o da el-A'mes'ten, Mansûr'dan, Vâsil'dan; bu üçü de Ebû Vâil'den; o da Ebû Meysere'den diye tahdîs ediyordu. Abdurrahmân ibn Mehdî iki kerre: (Içinde Ebû Vâil ile Abdullah ibn Mes'ûd arasinda Ebû Mey-sere'nin zikri bulunmayan) bu isnadi terket, bu isnadi terket! Dedi [13].

6- Zinâ Eden Evlinin Taslanmasi Babi

el-Hasenu'1-Basrî:
Kendi kizkardesiyle zina eden kisinin haddi, zina eden kimsenin haddidir, demistir [14].

11-..... Bize Seleme ibnu Kuheyl tahdîs edip söyle dedi: Ben es-Sa'bî Âmir ibn Surahbîl'den isittim. O, Alî ibn Ebî TâIib(R)'in, cumua günü (Surâha el-Hamdâniyye denilen) kadini recmettigi zaman, Alî'nin:
— Ben bu kadim Rasûlullah(S)'in sünneti (yânî kaanûnu) ile rec-metmisimdir, dedigini tahdîs ediyordu [15].

12-.....Bize Hâlid ibn Abdillah, es-Seybânî'den tahdîs etti ki, es-Seybânî söyle demistir: Ben Abdullah ibn Ebî Evfâ(R)'ya:
— Rasûlullah (S) recmetti mi? diye sordum.
O da:
— Evet etti, diye cevâb verdi.
Ben tekrar:

— Rasûlullah en-Nûr Sûresi'nin inmesinden evvel mi, yoksa sonra mi recmetti? dedim.
Abdullah ibn Ebî Evfâ:
— Bunu bilmiyorum, dedi [16].

13-.....îbn Sihâb söyle demistir: Bana Ebû Seleme ibn Abdirrahmân, Câbir ibn Abdillah(R)'tan söyle tahdîs etti: Eslem kabilesinden (Mâiz ibn Mâlik isminde) bir adam, Rasûlullah(S)'a geldi de, O'na kendisinin zina ettigini söyledi. Ve kendisi aleyhine dört defa sehâdet etti. Bu sehâdetler üzerine Rasûlullah emretti de o adam recm olundu. Bu adam evli oldugu hâlde zina etmisti [17].

7- Bâb: Deli Erkek Ve Deli Kadin (Zinâ Ettiklerinde) Recm Olunmazlar

Alî ibn Ebî Tâlib, Umer ibnu'l-Hattâb'a (zinadan gebe kalmis bir kadin getirildiginde, onu recm etmek isteyince):
Sen deliden, iyilesinceye kadar; çocukta bulûga erisinceye kadar; uyuyan kimseden de uyanincaya kadar kalemin kaldirilmis oldugunu bilmedin mi? demistir [18].

14-.....Bizeel-Leys, Ukayl'den; o daîbnSihâb'dan; odaEbû Seleme ibn Abdirrahmân ile Saîd ibnu'l-Müseyyeb'den tahdîs etti ki, Ebû Hureyre (R) söyle demistir: Rasûlullah (S) mescidde iken bir adam geldi de O'na nida etti ve:
— Yâ Rasûlallah! Ben zina ettim! dedi.
Rasûlullah ondan yüz çevirdi. Bu adam bu sekilde kendi aleyhindeki i'tirâfini dört kerre tekrar etti. Kendi aleyhine dört kerre se-hâdet edince Peygamber onu çagirdi da:
— "Sende delilik var mi?" diye sordu. O zât:
— Hayir (yoktur), dedi. Peygamber:
— "Sen evli misin?" diye sordu. O zât:
— Evet (evliyim), dedi.
Bunun üzerine Peygamber oradakilere:
— "Bunu götürünüz ve taslayiniz!" emrini verdi.
Ibn Sihâb söyle dedi: Bana Câbir ibn Abdillah'tan isiten kimse haber verdi ki, Câbir:
— Ben o zâti taslayanlarin içinde bulundum. Bizler onu (cenazelere namaz kilinan) musallada tasladik. Taslar ona isabet edip acitinca kaçti. Biz de ona Harre'de yetistik ve recmettik, demistir [19].

8- Bâb:

'Zina eden için ancak mahrumiyet vardir

15-.....Âise (R) söyle demistir: Sa'd ibn Ebî Vakkaas ile Abd ibnu Zem'a (bir oglanin nesebi hususunda) nizâlasip da'vâlastilar. Peygamber (S): "Oglan sana âiddiryâ Abd ibne Zem'a! Çocuk,

üzerinde dogdugu dösege âid olur. Ey Sevde! Sen de bu çocuktan perdelen!" buyurdu.
el-Buhârî geçen senedle: Bize Kuteybe ibn Saîd, el-Leys'ten yaptigi rivayetinde de Peygamber'in "Zina eden için ancak mahrumiyet vardir" buyurdugunu ziyâde etti, demistir [20].

16-.....Ebû Hureyre (R) Peygamber(S)'in "Çocuk, üzerinde dogdugu dösege âid olur. Ve zina eden için ancak mahrumiyet vardir' dedigini isitmistir.

9- (Peygamber Mescidinin Kapisi Yaninda) Düzgün Taslarla Dösenip Kaplanmis Yerde Recm Babi

17-.....Ibn Umer (R) söyle demistir: Rasûlullah(S)'a bir Yahûdî erkegi ile bir Yahûdî kadini getirildi. Bunlar birbirleriyle çirkin bir is (yânî zina fiili) meydana getirmislerdi. Rasûlullah Yahûdîler'e:
— "Sizler kitabiniz Tevrat'ta zina edenler için ne cezasi buluyorsunuz?" diye sordu.
Onlar:
— Âlimleriniz, zina edenin yüzünü kömürle karartma ve bir esek üzerine (yüzlerini birbirine) ters bindirme bid'atini çikardilar, diye cevâb verdiler.
Abdullah ibn Selâm:
— Yâ Rasûlallah! Onlara Tevrat'i getirmelerini emret! dedi. Tevrat getirildi. Yahûdîler'den biri elini recm âyeti üzerine koydu
da öncesini ve sonrasini okumaya basladi. Abdullah ibn Selâm ona:
— Elini kaldir! dedi.
Bir de baktilar ki, recm âyeti elinin altindadir. Bunun üzerine Rasûlullah zina eden o iki kimsenin recm edilmesini emretti, onlar da recm olundular.
Ibn Umer: Bu zina eden iki kisi Mescid'in yaninda düz taslarla
dösenip kaplanmis olan Balat denilen yerde recm olundular. Ben erkek Yahûdî'nin kadini taslardan korumak için üzerine kapandigini gördüm, demistir [21].

10- (Cenazelere Namaz Kilinan) Musallada Recm Yânî Taslama Cezasi Babi

18-.....Bize Ma'mer ibn Râsid.ez-ZuhrTden; o da Ebû Seleme ibn Abdirrahmân'dan; o da Câbir ibn Abdillah(R)'tan söyle haber verdi: Eslem kabîlesinden (Mâiz ibn Mâlik el-Eslemî adinda) bir adam Peygamberi geldi de zina ettigini i'tirâf eyledi. Peygamber (S) ondan yüz çevirdi. O adam kendi aleyhine dört kerre böyle sehâdet edince, Peygamber ona hitaben:
— "Sende delilik var mi?" diye sordu. O zât:
— Hayir (yoktur), dedi. Peygamber:
— "Sen evlendin mi?" diye sordu. O zât:
— Evet (evlendim), dedi.
Bunun üzerine o adamin recm edilmesini emretti ve o zât (cenazelere namaz kilinan) musallada recm olundu. Taslar ona isabet edip acitinca adam kaçmaya basladi, kendisine erisilip recm edildi, nihayet öldü. Peygamber onu hayirla zikretti ve üzerine cenaze namazi kildirdi.

Râvî Yûnus ile Ibn Cureyc, ez-Zuhrî'den yaptiklari rivayetlerinde "Üzerine namaz kildi" fikrasini söylemediler.
Ebû Abdillah el-Buhârî'ye:
— "Peygamber onun üzerine cenaze namazi kildi" fikrasi sa-hîh olur mu? diye soruldu.
Buhari:
— Bunu Ma'mer ibn Râsid rivayet etti, diye cevâb verdi. Buhârî'ye:
— Bunu Ma'mer'den baskasi rivayet etti mi? denildi de, o:
— Hayir, diye cevâb verdi [22].

11- Haddin Asagisinda (Yâni Hadd Olmayan Öpme, Çimdikleme Gibi) Bir Günâh Isleyen Ve Bu Suçu Imâma Haber Verilen Kimse Tevbe Ettikten Sonra Imâma Fetva Isteyici Olarak Geldigi Zaman, Bu Kimse Üzerine Hiçbir Ukubet Olmadigi Babi

Atâ ibn Ebî Rebâh: Peygamber (S), böyle bir ma'siyet isleyip de kendisine bunu haber veren kimseyi (namaz kiIincaya kadar ihmâl etti, namazdan sonra tekrar haber verdiginde, namazinin ona keffâret oldugunu bildirdi de) ona hiçbir ceza vermedi, demistir [23].
Ibn Cureyc de: Peygamber (S), esiyle ramazân gündüzünde cinsî münâsebet yapan kimseye ceza vermedi de, hattâ ona günâhina keffâret yapacagi hurmayi verdi.
Keza Umer ibnu'l-Hattâb da, ihrâmli oldugu hâlde geyik avlayan Kubeysa ibn Câbir'e ceza vermemis,
ancak kurban kesmekle emretmistir. Bu hükmün ma'nâsinda olarak, Ebû Usmân en- Nehdfden; o da Ibn Mes'ûd(R)'dan; o da Peygamber(S)'den bunun benzeri rivayet vardir, demistir [24].

19-.....Bize el-Leys, Ibn Sihâb'dan; o da Humeyd ibn Abdirrahmân'dan; o da Ebû Hureyre(R)'den söyle tahdîs etti: Bir adam ramazân ayinda oruçlu iken karisi ile cinsî münâsebette bulundu da Rasûlullah(S)'a gelip bunun hükmünü istedi. Rasülullah ona:
— "Azâd edecek bir köle bulabilir misin?" diye sordu. O zât:
— Hayir (bulamam), dedi. Rasülullah:
— "iki ay arka arkaya zincirlemesine oruç tutmaya gücün yeter mi?" dedi.
Adam:
— Hayir (buna gücüm yetmez), dedi. Rasülullah:
— "Öyleyse altmis fakiri doyur!" buyurdu.
Ve el-Leys, Amr ibnu'l-Hâris'ten; o da Abdurrahmân ibni'l-Kaasim'dan; o da Muhammed ibn Ca'fer ibni'z-Zubeyr'den; o da Ab-bâd ibnu Abdillah ibni'z-Zubeyr'den; o da Âi.se(R)'den söyle söyledi: Mescidde iken Peygamber(S)'in yanina bir adam geldi de:
— (Yâ Rasûlallah!) Yandim! dedi. Peygamber:
— "Bu yanman neden oldu?" diye sordu. O adam:
— Ramazânda oruçlu iken karimla cinsî münâsebette bulundum! dedi.
Peygamber ona (sirasiyle köle azadi ve iki ay devamli orucu zikrettikten sonra):
— "(Altmis fakîri doyuracak) sadaka ver!" buyurdu. O da:

— Benim yanimda sadaka verecegim hiçbirsey yoktur, dedi. Ve orada oturdu. O sirada Peygamber'e bir insan, üzerinde yiyecek birsey bulunan bir esegi sürerek geldi.
Abdurrahmân ibnu'l-Kaasim: Ben o yiyecek seyin ne oldugunu bilmiyorum, dedi. (Ebû Hureyre hadîsinde o yiyecegin bir zenbîl hurma oldugu açikça belirtilmistir.)
O insan bu yiyecek seyi Peygamber'e verdi. Bunun üzerine Peygamber:
— "O yanan adam nerededir?" diye seslendi. O adam:
— O benim; buradayim yâ Rasûlallah! dedi. Peygamber:
— "Bu yiyecek taami al da bunu keffâret olarak sadaka ver!" buyurdu.
O adam:
— Benden daha muhtâc olana mi verecegim? Benim ailemin hiç-birseyi yoktur! dedi.
Peygamber de ona:
— "Öyleyse bunu sizler yiyin!" buyurdu.
Ebu Abdillah el-Buhârî: Ebû Usmân en-Nehdî'den rivayet edilmis olan birinci hadîs daha açiktir. Oradaki sözü "Bunu kendi ailene yedir!" seklindedir, dedi [25].

12- Bâb: Bir Sahis Imâmin Huzurunda Haddi Gerektiren Bir Is Yaptigini Ikrar Eder Ve "Bana Hadd Ikaame Et" Der De Onun Ne Oldugunu Beyân Etmezse, Imâmin, Bu Suçu Onun Üzerine Örtme Hakki Var Midir (Yâhud Yok Mudur)?

20-.....Enes ibn Mâlik (R) söyle demistir: Ben Peygamber(S)'in yaninda idim. O'na bir adam geldi de:
— Yâ Rasûlallah! Ben hadd (yânî dînî ceza) gerektirecek bir günâha isabet ettim, bana bu cezayi uygula! dedi.
Enes dedi ki: Peygamber o adama isledigi günâhi sormadi.
Enes dedi ki: Bu sirada namaz vakti geldi. O adam Peygamber'-le beraber namazi kildi. Peygamber namazi bitirince o adam Peygam-ber'e dogru kalkti da:
— Yâ Rasûlallah! Ben bir hadde isabet ettim, bana Allah'in Ki-tâbi'ni uygula! dedi.
Rasûlullah:
— "Sen simdi bizimle beraber namaz kilmis degil misin?" dedi. O da:
— Evet (namaz kildim), dedi. Rasûlullah:
— "Sübhesiz ki, Allah senin lehine günâhini -yâhud: cezani- magfiret etmistir!" buyurdu [26].

13- Bâb: Imâm Zina Suçunu Itiraf Eden Kimseye: "Belki Sen O Kadina Elle Dokundun Yâhud Çimdikledin" Der Mi? [27]

21-.....Ibn Abbâs (R) söyle demistir: Mâiz ibnu Mâlik, Peygamber(S)'e gelip zina suçunu i'tirâf ettigi zaman Peygamber (ondan birkaç defalar yüz çevirdikten, deli ve sarhos olup olmadigim arastirdiktan sonra) ona:
— "Belki sen o kadini öptün yâhud elinle elleyip çimdikledin yâhud da sâdece baktin?" buyurdu.
Mâiz:

— Hayir yâ Rasûlallah! diye zina ettigini israrla belirtince, Rasûlullah hiçbir kinayeli lafiz kullanmayarak açikça:
— "Sen erkeklik organini o kadinin ferci içine koydun mu?" diye sordu.
Ibn Abbâs: Mâiz'in açikça zina ettigini ikrar etmesi sirasinda artik Rasûlullah onun recm edilmesini emretti, dedi [28].

14- Imâmin, Zina Suçunu Ikrar Eden Kimseye "Sen Evlendin Mi?" Dîye Sormasi Babi

22-.....Ebû Hureyre (R) söyle demistir: Rasûlullah (S) mescidde iken insanlardan (yânî baskan ve seriflerden olmayip, halktan) bir adam geldi ve nida edip:
— Yâ Rasûlallah, ben zina ettim! dedi; bununla kendini kasde-diyordu.
Rasûlullah ondan yüz çevirdi. Bu sefer o adam Rasûlullah'in yüzünü çevirdigi yöne geçerek yine:
— Yâ Rasûlallah! Ben zina ettim! dedi.
Rasûlullah ondan yine yüz çevirdi. O da yine Rasûlullah'in yüzünü döndürdügü tarafa geçti, bu i'tirâfini tekrarladi. Nihayet bu suretle kendi aleyhinde dört kerre sehâdet edince, Peygamber onu çagirdi da:
— "Sende delilik var mi?" diye sordu. O zât:
— Hayir yoktur yâ Rasûlallah! dedi. Bu sefer Peygamber ona:
— "Sen evlendin mi?" diye sordu. O zât:
— Evet evliyim yâ Rasûlallah! diye cevâb verdi. Bunun üzerine Rasûlullah yaninda bulunanlara:
— "Bunu götürün ve recm edin!" buhurdu.
îbn Sihâb söyle dedi: Bana Câbir ibn Abdillah'tan isiten kimse haber verdi ki, Câbir:
— Ben o zâti taslayanlarin içinde bulundum. Bizler onu (cenazelere namaz kilinan) musallada tasladik. Taslar ona isabet edip iz-dirap verince kosup kaçti. Nihayet biz ona Harre'de yetistik ve orada recm ettik, demistir [29].

15- Zina Itirâfi(Mn Hükmünü Beyân) Babi

23-.....Bize Sufyân ibn Uyeyne tahdîs edip söyle dedi: Biz bu hadîsi ez-Zuhrî'nin agzindan alip ezberledik; o söyle dedi: Bana Ubey-dullah haber verdi ki, kendisi Ebû Hureyre ile Zeyd ibn Hâlid el-Cuhenî(R)'den isitmistir. Onlarin ikisi de söyle demislerdir: Bizler Peygamberdin yaninda bulunuyorduk. Bir adam ayaga kalkti da:
— (Yâ Rasûlallah!) Sana Allah adina yemîn eder ve aramizda yalniz Allah'in Kitabi ile hüküm vermeni isterim, dedi.
Ondan daha anlayisli olan hasmi da ayaga kalkti, o da:
— (Evet) aramizda Allah'in Kitabi ile hükmet ve (da'vâmi söylemek üzere) bana izin ver! dedi.
Rasûlullah ona:
— "Söyle!" buyurdu. O da söyle anlatti:
— Benin oglum bu adamin yaninda ücretli çalisiyordu. Onun karisi ile zina etmis. (Bana ogluma recm lâzim gelecegi söylendiginden) ben bu adama yüz koyun ve bir de hizmetçi fidye verdim,

oglumu kurtardim. Sonra ben bu mes'eleyi ilim sahibi olan adamlara sordum. Onlar bana, henüz bekâr olan ogluma yüz deynek ile bir yil gurbete sürgün gönderme cezasi; bunun karisina dâ recm cezasi lâzim geldi-
gini haber verdiler, dedi. Rasûlullah da:
— "Nefsim elinde bulunan Allah'a yemîn ederim ki, ben sizin aranizda elbette Aziz ve Celil olan Allah'in Kitabi ile hüküm verecegim: Yüz koyunla hizmetçi sana geri verilir, senin ogluna da yüz deynek vurulur ve bir yil sürgüne gönderilir" buyurdu, sonra da Uneys'e:
— "Yâ Uneys! Bu adamin karisina git! Zina suçunu i "tiraj ederse, onu recm et!" diye emretti.
Uneys, kadina gitti. O da zina ettigini i'tirâf edince onu recm etti.
Râvî Alî ibnu'l-Medînî söyle dedi: Ben Sufyân ibn Uyeyne'ye:
— "Benim oglum bu adamin yaninda ücretli idi" diyen adam: "Bana, oglumun üzerine recm cezasi oldugunu haber verdiler" sözünü söylememistir, dedim.
Sufyân:
— Ben o hususta ez-Zuhrî'den bunu isitip isitmedigimde sübhe etmekteyim. Onun için bazen bu cümleyi söyledim, bazen de sükût ettim, diye cevâb verdi [30].

24-.....Abdullah ibn Abbâs (R) söyle demistir: Umer ibnu'l-Hattâb (R) söyle dedi:
— Ben insanlar üzerine zamanin uzayip da herhangi bir sözcünün: "Biz Allah'in Kitâbi'nda recmi bulmuyoruz" demesinden ve böylece Allah'in indirmis oldugu bir farizayi terketmek suretiyle sapmalarindan endîse etmisimdir. Dikkat ediniz! Evli oldugu hâlde zina eden kimse üzerine buna beyyine delâlet ettigi yâhud gebelik yâ-hud i'tirâf oldugunda recm cezasi sabit olmus bir haktir! dedi.
Sufyân ibn Uyeyne: Ben bunu böylece ezberledim: Umer:
— Dikkat edin! Rasûlullah (S) recm etmistir. O'ndan sonra biz de recm yaptik, dedi, demistir [31].

16- Zinadan Gebe Kalan Kadinin, Evli Oldugu Zaman (Çocugu Dogurdugunda) Recm Edilmesi Babi

25-.....Ibn Abbâs (R) söyle demistir: Ben Muhâcirler'den birtakim adamlara Kur'ân okutuyordum. Bunlardan biri Abdurrahmân ibn Avf idi. Ben Umer'in yaptigi son haccinda Minâ'da Abdurrahmân ibn Avf in evinde bulundugum sirada, Abdurrahmân, Umer ibnu'l-Hattâb'in yaninda imis, oradan evine benim yanima döndü de söyle dedi: Eger sen su adami göreydin muhakkak hayret ederdin: Bu gün Emîru'l-Mü'minîn'in yanina bir adam geldi ve:
— Ey Mü'minlerin Emîri! Fulân kisi hakkinda ne düsünürsün: O kisi: Eger Umer ölürse, ben muhakkak Fulân kimseye (Talha ibn Ubeydilîah'a) bey'at ederim. Vallahi Ebû Bekr'e yapilan bey'at isti-sâresiz, ansizin birdenbire yapilip tamam oldu! diye konusarak bir fitne çikarmak istedi.
Umer bu sözü isitince çok öfkelendi. Sonra:
— Ben bu aksam üzeri Allah isterse insanlarin arasinda ayaga kalkip bir hutbe yapacagim da milletin mukadderatini gasbetmek isteyen bu adamlari teshîr ederek, bunlarin te'vîlâtindan insanlari sakindiracagim! dedi,
Abdurrahmân dedi ki: Ben de Umer'e:

— Ey Mü'minlerin Emîri! Böyle yapma! Çünkü hacc mevsimi insanlarin her türlüsünü ve serr islerinde sür'atli olanlarini bir araya toplar. Sen hutbe için ayaga kalkacagin zaman, bu kimseler sana yakin bir yerde olmakta diger insanlara galebe ederler. Ben senin ayaga kalkar da bu konuda bir konusma yaparsan, bu konusmayi herbir uçurucunun senden alip etrafa uçurmasindan, onu belleyememeleri ve ma'nâsini anlamamalarindan ve o konusmayi yakismayacak birtakim yerlere koymalarindan endîse ederim. Onun için sen yavas ol, Medine'ye dönünceye kadar sabret. Çünkü Medîne hicret ve sünnet yurdudur. Orada Suffa ehli ile, insanlarin esrafi ile toplanip söylemek istedigin seyleri o topluluga saglam olarak söylersin, ilim ehli olanlar senin konusmani iyi belleyip anlarlar ve onu uygun yerlerine koyarlar (da fitneyi önlerler), dedim [32].

Umer teklîfimi kabul edip:

— Dikkat et! Vallahi insâallah Medîne'ye varip ayaga kalkarak yapacagim i!k hutbemde bu mes'eleyi muhakkak konusacagim! dedi,

Ibn Abbâs dedi ki: Bizler zu'I-hicce ayinin sonunda Medîne'ye geldik. Cumua günü olunca günes ortadan meylettigi zaman bizler mescide gidiste acele davrandik. Nihayet ben Saîd ibn Zeyd ibn Amr ibn Nufeyl'i, minberin kösesinin yaninda oturmus olarak bulup, onun etrafina oturdum. Benim dizim onun dizine dokunuyordu. Çok beklemedim, Umer ibnu'l-Hattâb çikti. Ben onun gelmekte oldugunu görünce Saîd ibn Zeyd ibn Amr ibni Nufeyl'e:

— Umer bu ögleden sonra öyle mühim bir konusma yapacak ki, halîfe yapildigi günden beri böyle bir konusma yapmamisti! dedim.

Saîd ibn Zeyd benim sözümü kabul etmedi ve:

— Umer'in simdiye kadar bundan önce söylemedigi bir konusma yapacagini neden ümîd ettin ki! diye bunu uzak saydi.

Umer minber üzerine oturup müezzinler de ezanlari okuyup sükût ettikleri zaman ayaga kalkti. Allah'a hamd ve lâyik oldugu yüce sifatlarla övdükten sonra "Amma ba'du = Sözün bundan sonrasina gelince" deyip sunlari söyledi:

— Ben sizlere, Allah'in benim konusmami takdir etmis oldugu bir konusma yapacagim: Bilmiyorum, belki bu konusmam, benim ecelimin önündedir (vefatim yaklasmis olabilir)! Her kim bu konusmami akledip anlar ve onu iyi ezberler ise bineginin ulastirdigi her yerde bunu söyleyip yaysin. Akledip kavramiyacagindan endîse eden kimseye gelince, ben hiçbir kimseye benim üzerime yalan söylemesini halâl etmiyorum.

Sübhesiz ki, Allah, Muhammed'i hakk peygamber gönderdi ve O'na Kitâb indirdi. Allah'in indirdigi seyler içinde Recm Âyeti de vardi. Bizler o âyeti okuduk, akledip anladik ve iyice ezberledik [33]. Bunun içindir ki, Rasûlullah recm etti, O'ndan sonra biz de recm ettik. Ben insanlara zaman uzayip da bir sözcünün: "Biz Allah'in Kitâbi'n-da recm âyetini bulmuyoruz" demesinden ve Allah'in indirmis oldugu bir farizayi terketmeleri suretiyle insanlarin sapikliga düsmelerinden endîse ediyorum. Recm, Allah'in Kitâbi'nda sabit bir haktir. Bu, erkeklerden ve kadinlardan evlenip de zina eden, zinasi da beyyine ile yâhud gebelik ile yâhud da i'tirâf ile sabit olan kimselere uygulanir.

Sonra bizler Allah'in Kitâbi'ndan okumakta oldugumuz seyler içinde: "Babalarinizdan yüz çevirmeyiniz! Su muhakkaktir ki, sizin babalarinizdan yüz çevirmeniz (babalarinizdan baskalarina mensûb-luk iddia etmeniz) sizin küfrünüz, nankörlügünüzdür -yâhud: Sizin babalarinizdan yüz çevirmeniz, muhakkak sizin için bir küfürdür-!" sözleri de vardi!

Dikkat edin! Sonra Rasûlullah (S) sunu da buyurmustur: "Sizler beni, Meryem oglu îsâ 'nin bâtil üzere asiri övülmesi gibi mübalagali ve asiri sekilde övmeyiniz. Sizler bana 'Allah'in kulu ve Rasûlü' deyiniz!"

Sonra su da var ki, içinizden bir sözcü çikip: "Vallahi Umer ölürse, ben fulân kimseye bey'at ederim" demektedir. Sakin hiçbir kimse onun "Ebû Bekr'e yapilan bey'at ancak istisâresiz, birdenbire olmus ve tamamlanmistir" demesiyle aldanmasin! Dikkat ediniz! Hakîkaten o is böyle çabuk olmustur. Lâkin Allah, o isin serrinden ümmeti korumustur. Içinizden hiçbir kimse kendisine sür'atle gidilmekte develerin boyunlarinin kopmasinda Ebû Bekr gibi olamaz [34]. Bundan sonra her kim milletin istisaresi ve re'yi olmaksizin müslümânlardan bir adama bey'at ederse, onun bey'ati kabul olunmaz. O bey'at eden de, bey'at edilen de kendilerini öldürülme tehlikesine atmis olurlar!

Su da bir hakikattir ki, Allah, Peygamberi'ni vefat ettirdigi zaman bizim de haberimizden sunlar meydana gelmisti: Ensâr cemâati bize muhalefet ettiler ve hepsi Sâide ogullari sakîfesinde toplandilar. Alî ile ez-Zubeyr ve onlarin beraberinde olanlar da bize muhalefet ettiler. Muhacirler, Ebû Bekr'in yaninda toplandilar. Ben Ebû Bekr'e:

— Yâ Ebâ Bekr! Bizi su Ensâr kardeslerimizin yanma götür! dedim.

Akabinde bizler onlara ulasmak isteyerek yola koyulup gittik. Onlara yaklastigimiz zaman, bizleri onlardan iki sâlih adam (Uveymir Ibn Sâide ile Ma'n ibn Adiyy) karsiladilar da toplulugun üzerine meyledip ittifak ettikleri görüsü (Sa'd ibn Ubâde'ye bey'ati) bize zikrettiler ve:

— Ey Muhacirler toplulugu! Sizler nereye gitmek istiyorsunuz? dediler.

Biz de onlara:

— Su Ensâr kardeslerimizin yanina gitmek istiyoruz, dedik. Onlar da bize:

— Ensâr topluluguna yaklasmayiniz, siz kendi isinizin hükmünü veriniz! dediler.

Ben de onlara:

— Vallahi bizler muhakkak onlarin yanina gidecegiz! dedim. Ve yürüdük, nihayet Sâide ogullan'nin mesveret ettikleri sakî- fede Ensâr cemâatinin yanina vardik [35]. Bir de baktik ki, onlarin arasinda bir örtüye bürünüp sarinmis bir adam var! Ben:

— Bu kimdir? dedim. Onlar:

— Bu Sa'd ibn Ubâde'dir! dediler. Ben:

— Onun nesi var? dedim. Onlar:

— Sitma atesi var! dediler.

Biz birazcik oturdugumuzda onlarin hatîbi (Sabit ibn Kays ibn Semmâs) sehâdet kelimelerim söyledi ve Allah'i lâyik oldugu yüce si-fatlariyle sena etti. Bundan sonra "Amma ba'du" hitâb fâsilmi söyledi ve söyle devam etti:

— Bizler Allah'in Ensâri ve Islâm'in büyük ordusuyuz. Siz Muhacirler cemâati ise Mekke'deki kavminizden bize yürüyüp gelmis olan bir azinliksinizdir. Böyle iken simdi bu azinlik bizi aslimizdan koparmak ve bizleri emirlik isinden disariya çikarmak istiyorlar! dedi.

Umer söyle dedi: Ensâr'in hatîbi susunca ben konusmak istedim. Ben daha evvel, begendigim ve Ebû Bekr'in önünde takdîm edip konusmak istedigim bir makaale (bir hitabe) hazirlamis idim. Ben Ebû Bekr'e ariz olan keskinligin yânî öfkenin bir kismini ondan def etmeye ugrasiyordum. Ben konusmak istedigim zaman, Ebû Bekr bana:

— Yavas ol (yumusak ve sükûnetli davran)! dedi.

Ben Ebû Bekr'i öfkelendirmek istemedim. Ebû Bekr kendisi konusmaya basladi. Ebû Bekr öfke sirasinda benden daha halim, daha sükûnetli, hedeflere yönelip ulasmakta da benden daha vakaarh idi. Vallahi Ebû Bekr benim hazirlamamda hosuma giden hiçbirseyi ter-ketmedi, o konusmasina baslamasinda, dogru olan görüsü belirtmekte benim hazirladigim hitabenin benzeri yâhud ondan daha üstün olan bir konusmayi susuncaya kadar sürdürdü. Bu konusmasinda sunlari söyledi:

— (Ey Ensâr toplulugu! Allah'a yemîn ederim ki, bizler sizin fad-linizi, Islâm yolundaki belâlarinizi ve bizim üzerimize vâcib olan hakkinizi inkâr etmiyoruz! -Ibn Ishâk rivayetinden-) Sizler, kendinizde hayir bulundugunu zikrettiniz, sizler bu hayrin ehlisiniz. Fakat su halifelik isi Kureys'ten olan su Muhacirler toplulugundan baskasinda asla taninmayacaktir. Bu Kureys toplulugu neseb ve yurt bakimlarindan Arablar'in ortasi, yâni en adaletlisi ve en üstünüdür. Ben sizler için su iki adamdan birine bey'at etmenizi teklîf edip buna razi olmusumdur. Simdi bu ikisinden istediginize bey'at ediniz! dedi.

Umer dedi ki: Bundan sonra Ebû Bekr, kendisi aramizda oturmakta bulundugu hâlde benim elimi ve Ebû Ubeyde ibnu'l-Cerrâh'in elini tuttu. Ben onun söylediklerinden bundan baskasini kerîh gör-medim. Vallahi benim öne geçirilip de boynumun vurulmasi (yâni) bir günâhtan dolayi benim boynumun öne geçirilip de vurulmaya yak-lastirilmasi, bana içlerinde Ebû Bekr'in mevcûd bulundugu bir kavme emirlik yapmakligimdan daha sevimlidir. Ancak ölümüm sirasinda seytânin telkîniyle nefsimin bunu bana süsleyip güzel göstermesi hâli müstesnada ki, ben su saatte onu vicdanimda hissetmiyor ve bulmuyorum!

Bu sirada Ensâr'dan bir sözcü (Habbâb ibnu'I-Munzir) söyle dedi:

— Bizler emirlik agacinin faydalanilacak olan asliyiz, köküyüz (yânî uyuz develerin kasinmalari için agillara dikilen agaç kökleriyiz, hasta develerin o agaçlarla kasinip sifâ bulduklari gibi, bu emirlik isi de bizlerle sifâ bulup yasar). Yine bizler meyveleri düsmesin, kirilmasin diye yapraklarla, dallarla baglanmis yüklü hurma salkimlariyiz. Biz Ensâr toplulugundan bir emir, sizlerden de bir emir olsun ey Kureys cemâati! dedi.

Bunun üzerine karisik sözler çogaldi ve sesler yükseldi, hattâ ben bir ihtilâf çikmasindan korktum da hemen:

— Uzat elini yâ Ebâ Bekr! (Sana bey'at edeyim!) dedim.

O da elini uzatti. Ben de ona bey'at ettim. Benden sonra Muhacirler ve sonra Ensâr Ebû Bekr'e bey'at ettiler. Biz böylece Sa'd ibn

Ubâde'ye karsi çabuk davranip galebe saglamis olduk. Onlardan bir sözcü:

— Sizler Sa'd ibn Ubâde'yi öldürdünüz,(yânî onu yardimsiz birakmak ve kuvvetini gidermek suretiyle onu ölü gibi yaptiniz)! dedi.

Umer dedi ki: Bu sözcüye karsi ben:

— (Hilâfet isine mâni' olmaya çalistigi için) Allah Sa'd ibn Ubâde'yi öldürsün! dedim [36].

Bundan sonra Umer o cumua hutbesindeki konusmasinin sonunda sunlari tekrar olarak söyledi:

— Bizler o zaman Allah'a yemîn ederim ki, kendisinde hazir bulunup mesgul oldugumuz bu devlet baskanligi müzâkeresi isinden, Ebû Bekr'e bey'at edilmesi isinden daha kuvvetli hiçbir is ve mesgu-liyet bulmadik! Bizler Ensâr toplulugunun bizlerden ayrilip da topluca bir bey'at olmamasindan, bizden sonra onlarin kendilerinden bir adama bey'at etmelerinden korktuk. Bu takdirde ya bizler razi olmamamiza ragmen onlarla bey'atlesecek, yâhud da onlara, muhalefet edecektik. Böylece de

büyük bir fesâd olacakti. Artik bundan böyle müslümânlarin istisaresi ve rizâlari olmaksizin her kim bir adama bey'at edecek olursa (insanlar tarafindan ne o bey'at eden adama, ne de onun bey'at ettigi adama;) ikisinin de öldürülecekleri korkusundan, bey'at olunmayacaktir! (Onun için hiçbir kimse bey'at olunmaya ve kendisi için bey'atin -Ebû Bekr'e vâki' oldugu gibi- tamam olacagina tama' etmesin)! [37].

17- Bâb: (Erkeklerden Ve Kizlardan Evlenmemis Olup Da) Zina Eden Iki Bekâra Deynekleme Cezasi Uygulanir Ve Sürgün Edilirler:

"Zina eden kadinla zina eden erkekten herbirine yüzer deynek vurun. Eger Allah1 a ve ahir et gününe inaniyorsaniz bunlara Allah'in dîni(ni uygulamak) hususunda aciyacaginiz tutmasin. Müzminlerden bir zümre de bunlarin azabina sâhid olsun. Zina eden erkek, zina eden veya müsrik olan kadindan baskasini nikahlamaz. Zina eden kadini da zina eden veya müsrik olan bir erkekten baskasi nikahlamaz. Bu (suretle evlenmek) mü'minler üzerine haram kilinmistir" (en-Nûr: 2-3) [38]. Sufyân ibn Uyeyne "Allah'in dîninde" sözünün tefsirinde: Allah'in haddlerini tatbik etmek hususunda sizi bir acima tutmasin, demistir.

26-.....Zeydibn Hâlid el-Cuhenî (R) söyle demistir: Ben Peygamber(S)'den isittim, O, evli olup da zina eden kimseler hakkinda yüz deynek vurmayi ve bir yil sürgüne göndermeyi emrediyordu.
Ibn Sihâb söyle dedi: Ve bana Urve ibnu'z-Zubeyr haber verdi ki, Umer ibnu'l-Hattâb da gurbete sürgün cezasi uygulamis, sonra bu, kaanûii olmakta devam etmistir.

27-.....Bize el-Leys, Ukayl'den; o da Ibn Sihâb'dan; o da Saîd ibnu'l-Müseyyeb'den; o da Ebû Hureyre(R)'den tahdîs etti ki, Peygamber (S) evlenmemis olarak zina eden kimseler hakkinda hadd ikaamesiyle beraber (yânî deynekleme cezâsiyle beraber) bir yil sürgüne göndermekle hüküm vermistir.

18- Maliyetler Isleyen Kimselerin Ve Kadinlara Benzemeye Çalisan Erkeklerin Sürgün Edilmeikri Babi

28-..... Ibn Abbâs (R) söyle demistir: Peygamber (S) erkeklerden kadmlasanlara, kadinlardan da erkeklesenlere la'net etti ve: — "Bu gibi insanlari evlerinizden çikarip kovunuz!" buyurdu.
(Ibn Abbâs dedi ki:) Peygamber fulân kimseyi çikardi, Umer de fulân kimseyi çikardi [39].

19- Imâmin Yoklugunda, Haddi Yerine Getirmeyi Imâmdan Baska Birine Emreden Kimse Babi

29-.....Bize Muhammed ibn EbîZi'b, ez-Zuhrî'den; o da Ubeydullah'tan; o da Ebû Hureyre ile Zeyd ibn Hâlid(R)'den söyle tahdîs etti: Bedevilerden bir adam Peygamber (S) mescidde otururken geldi de:

— Yâ Rasûlallah! Hasmimla aramizda Allah'in Kitabi ile hüküm ver! dedi.
Hasmi da ayaga kalkti ve:
— (Evet) o dogru söyledi, onun için Allah'in Kitabi ile hüküm ver! deyip söyle devam etti:
— Benim oglum bu bedevî adamin yaninda ücretli (çoban) idi. Onun karisi ile zina etmis. Insanlar bana oglumun üzerinde taslama cezasi oldugunu haber verdiler. Ben bu adama yüz koyun ile bir câriye fidye verip oglumu kurtardim. Sonra ben bunu ilim sahibi olanlara sordum. Onlar, ogluma yüz deynek Cezâsiyle bir yil sürgüne gönderme cezasi oldugunu söylediler! dedi.
Bunun üzerine Rasûlullah:
— "Nefsim elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki, ben sizin aranizda elbette Allah 'in Kitabi ile hüküm veririm! Koyunlara ve cariyeye gelince; bunlar sana geri verilecek ve ogluna da yüz deynek vurma ve bir yil sürgüne gönderme cezasi uygulanacaktir!"
(Bedeviye hitaben de:)
— "Sana gelince yâ Uneys! Kalk bu adamin karisina git (zina suçunu i'tirâf ederse) onu recm et!" buyurdu.
Uneys kusluk vakti gitti, (kadinin i'tirâfi üzerine) ona recm cezasi uyguladi [40].

20- Yüce Allah'in Su Kavli Babi:

"Sizden her kim hürr ve müslümân kadinlari nikâhla alacak bir bolluga güç yetistiremezse, o hâlde sag ellerinizin mâlik oldugu mü 'min cariyelerinizden alsin.
Allah sizin îmâninizi çok iyi bilendir. Kiminiz kiminizdendir (cariyeler de sizin gibi insandir). O hâlde fuhusta bulunmayan, gizli dostlar da edinmeyen namuslu kadinlar olmak üzere, onlari sahihlerinin izniyle, kendinize nikahlayin. Ücretlerini (mehirlerini) de güzellikle onlara verin. Onlar evlendikten sonra bir fuhus islediler mi, o vakit üzerlerine hürr kadinlar üzerindeki cezanin yarisi verilir. (Cariyeleri almak hususundaki) bu müsâade içinizden sikintiya düsmekten (zinaya sapmaktan) korkanlar içindir. Sabretmeniz ise sizin için daha hayirlidir. Allah çok magfiret edicidir, çok merhamet eyleyicidir*' (en-Nisâ: 25) [41]

21- Bâb: Câriye Zina Ettigi Zaman? [42]

30-.....Bize Mâlik, Ibn Sihâb'dan; o da Ubeydullah ibn Abdillah'tan; o da Ebû Hureyre ile Zeyd ibn Hâlid(R)'den söyle haber verdi: Rasûhillah(S)'a evlenmemis bir cariyenin zina ettigi zamanki hükmünden soruldu. Rasûlullah:
— "Câriye zina eder de zinasi (beyyine ile yâhud gebelikle yâ-hud da ikrar ile) sabit oldugu zaman, ona deynekleme cezasi vurun. Sonra yine zina ederse, ona yine deynekleme cezasi uygulayin. Sonra yine zina ederse, ona yine deynekleme cezasi uygulayin. Sonra onu kildan örülmüs bir ip karsiliginda da olsa (ayibini beyân ederek) satiniz!" buyurdu.
Ibn Sihâb: Ben üçüncü defadan sonra mi yâhud dördüncü defadan sonra mi satiniz buyurdugunu bilmiyorum, demistir.

22- Bâb: Câriye Zina Ettigi Zaman (Dövülür, Fakat) Yüzüne Karsi Ayibi Söylenmez, Sürgüne De Gönderilmez

31-..... Bize el-Leys, Saîd el-Makburî'den; o da babasi Keysân'dan tahdîs etti ki, Keysân, Ebû Hureyre(R)'den söyle derken isit-mistir: Peygamber (S) söyle buyurdu: "Bir câriye zina eder de, zina ettigi (beyyine ile veya gebelikle yâhud da ikrar ile) tebeyyün ederse,
efendisi ona celde uygulasin (yâni deynekle derisine vursun), fakat sözle onu kinayip ayiplamasin. Sonra yine zina ederse, efendisi onu yine deynekle dövsün, fakat ayibini yüzüne vurup ezâ etmesin. Sonra üçüncü defa zina ederse, efendisi onu (ayibini beyân ederek) kildan dokunmus bir ip karsiliginda bile olsa satsinl"
Bu hadîsi Saîd'den; o da Ebû Hureyre'den; o da Peygamber'-den rivayet etmekte Ismâîl ibn Umeyye, el-Leys'e mutâbaat etmistir [43].

23- Yahûdî, Hristiyan Ve Benzerleri Olan Zimmet Ehli Kimseler Zina Ettikleri Ve Da'vâlari Imâma Yükseltildigi Zaman, Bunlarin Hükümleri Ve Evli Olmalarinin Beyâni Babi

32-.....Bize es-Seybânî tahdîs edip söyle dedi: Ben Abdullah ibn Ebî Evfâ(R)'ya recm cezasindan sordum. O:
— Peygamber (S) recm cezasi uyguladi, dedi. Ben:
— en-Nûr Sûresi'nden (yâni yüz deynek âyetinden) evvel mi yâ-hud sonra mi recm uyguladi? diye sordum.
Abdullah ibn Ebî Evfâ:
— Bunu bilmiyorum, dedi.
Bu hadîsi es-Seybânî'den rivayet etmekte Alî ibnu Mushir, Hâ-lid ibnu Abdillah, el-Muhâribî ve Ubeyde ibnu Humeyd dörtlüsü, Abdu'l-Vâhid'e mutâbaat etmislerdir. Bu râvîlerden biri (yânî Ubeyde ibn Humeyd), Nûr Sûresi yerine "Yüz deynek (âyetin)den evvel mi?" seklinde rivayet etmistir. Birinci rivayet (yânî "en-Nûr Sûresi'nden evvel mi?" seklinde olan rivayet) daha sahîh olanidir [44].

33-.....Abdullah ibn Umer (R) söyle demistir: Yahûdîler, Rasûlullah(S)'a geldiler de O'na kendilerinden bir adamla bir kadinin zina ettiklerini zikrettiler (ve hükmünü sordular). Rasûlullah onlara:
— "Siz recm hakkinda Tevrat'ta ne buluyorsunuz?" diye sordu.
Onlar:
— Biz zina edenlerin ayiplarini ortaya koyup teshir ederiz, bunlar bir deynekle de dövülürler, dediler.
Abdullah ibn Selâm bunlara:
— Yalan söylediniz! Tevrat'ta recm (âyeti) vardir! dedi. Bunun üzerine onlar Tevrat'i getirdiler ve kitabi açtilar. Yahû-
dîler'den birisi (Abdullah ibn Surya) elini recm âyeti üzerine koydu, ondan önceki ve sonraki

âyetleri okumaya basladi. Abdullah ibn Selâm ona:
— Elini kaldir! dedi.
O da elini kaldirinca recm âyeti görülüverdi. Yahûdîler:
— Yâ Muhammedi Abdullah ibn Selâm dogru söyledi, hakîkaten Tevrat'ta recm âyeti vardir! dediler.
Tahkîkaatle zinanin sabit olmasi üzerine Rasûlullah bu iki zinâ-cinin recm olunmalarini emretti, onlar da recm olundular. Abdullah ibn Umer:
— Ben, recm edilirken Yahûdî erkegini, kadini atilan taslardan korumak için, kadinin üzerine meyleder hâlde gördüm, demistir [45].

24- Bâb: Erkek Kendi Karisina Yâhud Baskasinin Karisina Hâkimin Ve Insanlarin Huzurunda Zina Suçu Attigi Zaman, Hâkim Üzerine Zina Atilan Kadina Tahkîkaatçi Gönderip1. De Kadindan Kendisine Atilan Suçu Sormak Vazifesi Vâcib Olur Mu?

(Cevâb: Evet'tir.)

34-.....Ebû Hureyre ile Zeyd ibn Hâlid (R) söyle haber vermislerdir: Iki adam Rasûlullah(S)'m huzurunda çekisip da'vâlastilar. Biri:
— Aramizda Allah'in Kitabi ile hükmet! dedi. Digeri de ikisinin daha anlayislisi oldugu hâlde:
— Evet yâ Rasûlallah! Aramizda Allah'in Kitabi ile hükmet ve da'vâmi söylemem için bana izin ver! dedi.
Rasûlullah ona:
— "Konus!" buyurdu.
O da da'vâsim söyle arzetti:
— Benîm oglum bu adamin yaninda ücretli idi. -Râvî Imâm Mâlik: "Asîf" "Ecîr" yâni "Ücretle çalisan" demektir, dedi.- Bunun karisi ile zina etmis. Insanlar bana oglum üzerine recm cezasi oldugunu haber verdiler. Ben de oglumdan bu adama yüz koyun ile bir de kendime âid olan bir cariyeyi fidye verip, oglumu kurtardim. Sonra ben bunu ilim ehline sordum. Onlar da bana oglum üzerine yüz dey-nek ile bir yil gurbete gönderme cezasi oldugunu ve recm'in, yâni taslama cezasinin ise ancak onun kansina düstügünü haber verdiler! dedi.
Rasûlullah (S):
— "Dikkat edin! Nefsim elinde bulunan Allah 'a yemin ederim ki, ben sizin aranizda elbette Allah'in Kitabi ile hüküm verecegim: Senin koyunlarina ve cariyene gelince; bunlar sana geri verilir!'"buyurdu ve onun oglunu, yüz deynek vurup bir yil gurbete gönderdi.
Uneys el-Eslemî'ye de diger adamin karisina gitmesini emretti de:
— "Eger zina suçunu i'tir af ederse onu recm et!" buyurdu. Kadin zina suçunu i'tirâf etti, o da kadini recm etti [46].

25- Ehlini, Yakinlarini Yâhud Baskalarini Sultânin Kendisine O Hususta Izni Olmaksizin Edeblendirme Yapan Kimse Babi

Ebû Saîd de Peygamber(S)*in:
"Biriniz namaz kildigi sirada bir kimse onun önünden geçip gitmek isterse, onu iteleyip def etsin. O kimse dinlemeyip ille geçmekte dayatirsa, onunla dogussun!" buyurdugunu söylemis.
Ve Ebû Saîd kendisinin de böyle yaptigini bildirmistir [47].

35-.....Âise(R) söyle demistir: Ebû Bekr (benim yanima) geldi. Rasûlullah (S) o sirada basim benim dizimin üzerine koymus vaziyette idi. Ebû Bekr:
— Sen Rasûlullah'i da, insanlari da yollarindan habsedip alikoydun, hâlbuki onlar su basinda degiller, dedi ve beni azarlardi, eli ile de bögrümü dürtmeye basladi.
Beni kipirdamaktan, Rasûhillah'in dizim üzerinde bulunmasindan baska hiçbir sey men' etmiyordu. (Sabah olunca Rasûlullah kalkti, hiç su yoktu.) Allah Taâlâ Teyemmüm (ei-Mâide: 6) âyetini indirdi [48].

36-.....Âise (R) söyle demistir: (Gerdanligim kaybolup da insanlar susuz bir yerde ikaamet ettikleri zaman) Ebû Bekr benim yanima geldi de bana siddetli bir vurusla vurdu ve:
— Sen insanlari bir gerdanlik sebebiyle habsedip yollarindan alikoydun! dedi.
Vurmasi benim canimi acitmis oldugu hâlde, Rasûlullah'in dizim üzerinde uyumakta olup O'nu uyandirmam korkusuyla ölüm beni tutmusçasina hareketsiz durdum... Bu hadîs de geçen hadîs tarzindadir.
Ebû Abdillah el-Buhârî: "Lekeze" ve "Vekeze" ikisi de bir olup "Parmaklari yumarak vurmak" ma'nâsinadir, dedi.

26- Karisinin Beraberinde Yabanci Bir Adam Görüp Onu Öldüren Kimse Babi

37-.....Bize Abdulmelik ibn Umeyr, el-Mugîre'nin kâtibi olan Verrâd'dan tahdîs etti. el-Mugîre ibn Su'be (R) söyle demistir: Sa'd ibn Ubâde (R):
— Karimla beraber bir erkek görürsem, hiç aman vermeden onu kilicimin keskin agziyle vurur öldürürdüm, demisti.
Onun bu sözü Peygamber(S)'e ulasinca, yaninda bulunanlara:
— "Sizler Sa'd'in bu kiskançligina sasiyor musunuz? Emîn olunuz ki, ben ondan daha kiskancim. Allah da muhakkak benden daha çok kiskançtir" buyurdu [49].

27- Ta'rîz Hakkinda Gelen Sey Babi

38-.....Bana Mâlik, Ibn Sihâb'dan; o da Saîd ibnu'l-Müseyyeb'den; o da Ebû Hureyre(R)'den söyle tahdîs etti: RasûluIlah(S)'a bir bedevi geldi de:
— Yâ Rasûlallah! Benim karim siyah bir oglan dogurdu (karimdan sübheleniyorum), dedi.
Rasûlullah da ona:
— "Senin develerin var mi?" diye sordu. Bedevî:
— Evet var! dedi. Rasûlullah:

— "Develerin renkleri nasildir?" diye sordu. O:
— Kirmizidir, diye cevâb verdi. Rasûlullah:
— "Bunlarin içinde beyazi siyaha çalar boz renkli deve var midir?" dedi.
Bedevî:
— Evet vardir, diye cevâb verdi. Rasûlullah:
— "O boz renk nereden oldu?" diye sordu. Bedevî:
— Soyunun bir damarina çekmis oldugunu zannediyorun, dedi. Rasûlullah:
— "Senin bu oglun da eski bir soy köküne çekmis olabilir" buyurdu [50].

28- Bâb: "Ta'zîr", Yânî Men' Etme Ve Edeblendirme Cezalarinin Sayisi Ne Kadardir? [51]

39-.....Ebû Burde Hâni' ibnu Niyâr el-Evsî (R): Peygamber (S): "Allah'in ta'yîn ettigi haddlerden birinde ve hukukunda olmadikça, hiçbir kimse on deynekten fazla deyneklenmez" buyurdu, demistir [52].

40-..... Bize Müslim ibnu Ebî Meryem tahdîs etti. Bana Abdurrahmân ibnu Câbir, Peygamber'den isiten kimseden tahdîs etti ki, Peygamber (S): "Allah'in ta'yîn ettigi haddlerden biri hususunda olmak müstesna, on vurustan fazla ukubet yoktur" buyurmustur.

41-.....Bana Abdullah ibnu Vehb tahdîs etti. Bana Amr ibnu'l-Hâris haber verdi ki, ona da Bukeyr ibn Abdillah el-Esecc tahdîs edip söyle demistir: Ben Süleyman ibn Yesâr'm yaninda otururken oraya Abdurrahmân ibn Câbir geldi ve o, Süleyman ibn Yesâr'a tahdîs etti. Sonra bizim yanimiza Süleyman ibn Yesâr yönelip geldi de söyle dedi: Bana Abdurrahmân ibn Câbir tahdîs etti ki, ona da babasi Câbir ibn Abdiilah (R), Ebû Burde eî-Ensârî(R)'den isittigini tahdîs etmistir. O söyle demistir: Ben Peygamber(S)'den isittim: "Allah'in ta'yîn ettigi haddlerden birinde olmak müstesna, hiçbir kimseye on kamçidan fazla deynek vurmayin!" buyuruyordu [53].

42-.....Bize Ebû Selerne tahdîs etti ki, Ebû Hureyre (R) söyle demistir: Rasûlullah (S), orucu (arada sahur yemeden) birbirine eklemekten nehyetmisti. Müslümanlardan bâzi adamlar O'na:
— Yâ Rasûlallah! Sen bir günün orucunu öbür güne ekliyorsun? dediler.
Bunun üzerine Rasûlullah:
— "Sizin hanginiz bana benzer? Ben, Rabb 'im beni doyurur ve içirir bir hâlde gecelerim" buyurdu.
Fakat sahâbîler (sahûrsuz) ekleme orucu tutmaktan vazgeçmemekte israr edince, Rasûlullah onlara bir gün ekleme orucu tutturdu. Sonra bir gün daha (arka arkaya iki gün) ekleme orucu tutturdu. Sonra (üçüncü günü) hilâli gördüler. Bunun üzerine Rasûlullah onlarin orucu eklemekten vazgeçmedikleri zaman, onlara ceza verici bir tavirla:
— "Eger Ay geri kalsaydi (sizler ondan âciz kalincaya kadar bir ceza olarak) ben sizlere daha fazla ekleme orucu tuttururdum!" buyurdu.
Bu hadîsi ez-Zuhrî'den rivayet etmekte Suayb, Yahya ibn Saîd, Yûnus üçlüsü de Ukayl'e mutâbaat

etmislerdir.
Abdurrahmân ibn Hâlid de Ibn Sihâb'dan; o da Saîd ibnu'I-Müseyyeb'den; o da Ebû Hureyre'den; o da Peygamber'den söylemistir [54].

43-.....Bize Ma'mer ibn Râsid, ez-Zuhrî'den; o da Sâlîm'den; o da Abdullah ibn Umer(R)'den tahdîs etti ki, onlar Rasûlullah (S) zamaninda ölçüsüz tartisiz götürü pazarlikla yiyecek maddesi satin aldiklarinda, bu mallari bulunduklari yerlerinden kabzedip de kendi evlerine tasiyincaya kadar onlari satmaktan men' olunurlar ve böyle yapmayanlar dövülürler imis [55].

44-..... Âise (R): Rasûlullah (S) kendisine getirilen hiçbirsey hususunda, Allah'in haramlarindan birine saygisizlik edilmedikçe, kendi nefsi için intikaam almamistir. Haramlardan birine saygisizlik edildiginde de Allah için intikaam alirdi, demistir [56].

29- Âdeten Çirkin Olan Bir Is Ortaya Koyan, Beyyine Olmaksizin Baskasina Bir Serr Isnâd Eden, Zannla Töhmet Atan Kimse(Nin Hükmü) Babi

45-.....Bize Sufyân ibn Uyeyne tahdîs etti. ez-Zuhrî Sehl ibn Sa'd'den söyledi. Sehl ibn Sa'd (R) söyle demistir: Ben onbes yasinda iken bir kari-kocanin la'netlesmeleri meclisinde hazir bulundum. Peygamber (S) la'netlesmelerinden sonra onlarin arasini ayirdi. Kadinin kocasi:
— Yâ Rasûlallah! Eger ben bu kadini nikâhimda tutarsam ona iftira etmis olurum, dedi (de Rasûlullah ona bosamayi emretmeden önce kesin olarak bosadi).
Sufyân: Ben ez-Zuhrî'den bundan sonrasini söyle ezberledim, dedi: "Eger kadin söyle söyle sifatta (yânî kara gözlü, kaim kalçali) bir çocuk getirirse, adam kadin aleyhindeki sözünde dogru söyleyicidir. Eger kadin söyle söyle sifatta, kizilca keler gibi kirmizi bir çocuk getirirse, adam iddiasinda yalancidir" dedi.
Sufyân söyle dedi: Ben ez-Zuhrî'den isittim: Bu kadin, sevilmeyen sifatta bir çocuk getirdi, diyordu [57]

46-.....Bize Ebu'z-Zinâd tahdîs etti ki, el-Kaasim ibn Muhammed söyle demistir: Ibn Abbâs, la'netlesme yapan iki- kisiyi zikretmisti. Abdullah ibnu Seddâd da:
— Iste o kadin, Rasûlullah(S)'m "Eger ben bir kadini beyyine-siz olarak recm edici olaydim, bunu recm ederdim" buyurdugu kadindir, dedi.
Ibn Abbâs:
— Hayir, bu, çirkinligi ve fucûru açikta yapan kadindir, dedi.

47-.....Ibn Abbâs (R) söyle demistir: Peygamber(S)'in yaninda la'netlesme zikrolunmustu. Âsim ibn Adiyy de bu konuda bir söz söylemisti. Sonra Âsim ayrilip evine gitti. Akabinde ona kendi kavminden olan (Uveymir adinda) bir adam geldi ve kendi karisinin yaninda bir adam buldugunu söyleyip sikâyet ediyordu. Bunun üzerine Âsim:
— Ben bu belâya ancak kendi sözümden dolayi ugramisimdir, dedi ve o adami Peygamber'in

yanina götürdü.
Peygamber'e, o adamin karisini beraberinde buldugu kimseyi haber verdi. Bu adam sari benizli, az etli, düz saçli idi. Onun, ailesinin yaninda buldugunu iddia ettigi adam ise esmer, kalin ve dolgun bacakli, çok etli sisman bir kimse idi.
Peygamber:
— "Allâhumme, beyyin^ Allah'im, beyân buyur!" dedi. Sonunda kadin, kocasinin yaninda buldugunu zikrettigi adama
benzer bir çocuk dogurdu. Peygamber bu kari-koca arasinda la'netlesme yaptirdi...
Abdullah ibn Seddâd, bulunduklari bu mecliste Abdullah ibn Ab-bâs'a hitaben:
— Iste o kadin, Peygamber(S)'in "Eger ben beyyinesiz olarak recm edici bir kisi olsaydim, iste bu kadini recm ederdim"^buyurdugudur, dedi.
Ibn Abbâs da:
— Hayir, o kadin, Islâm içinde kötülügü açikça yapan bir kadindi, dedi [58].

30- Iffetli Kadinlara Zina Iftirasi Atilmasi Ve Aziz Ve Celîl Olan Allah'in Su Kavli Babi:

"Namuslu ve hürr kadinlara iftira atan, sonra dört sâhid getirmeyen kimselere de seksen deynek vurun. Onlarin ebedi sâhidliklerini kabul etmeyin. Onlar âsiklarin tâ kendileridirler. Ancak bundan sonra tevbe eden ve hâllerini iyilestiren müstesnadir. Çünkü Allah çok magfiret edicidir, çok merhamet eyleyicidir" (en-Nûr: 4-5)î
"Namuslu, (kötülüklerden) habersiz mü'min kadinlara iftira atanlar dünyâda da, âhirette de la 'nete ugratildilar. Onlar için büyük bir azâb vardir" {en-Nûr: 23) [59];
"Zevcelerine zina iftirasi atan, kendilerinin kendilerinden baska sâhidleri de bulunmayan kimseler; onlardan herbirinin yapacagi sâhidlik, kendisinin hakîkaten sâdiklardan oldugunu Allah'a yemin ile dört (defa tekrar edecegi) sâhidliktir. Besinci de eger onlar yalancilardan ise, Allah'in la'neti muhakkak üstüne (olmasini ifâde etmesi)dir" (en-Nür: 6-9) [60]

48-.....Bize Süleyman ibn Bilâl, Sevr ibn Zeyd'den; o daEbû'l- Gays'tan; o da Ebû Hureyre(R)'den tahdîs etti ki, Peygamber (S) bir kerresinde:
— "Helak edici yedi seyden sakininiz!" buyurdu. Sahâbîler:
— Yâ Rasûlallah! Bu yedi sey nedir? diye sordular. Rasülullah:
— "Allah'a ortak kilmak, sihir yapmak, Allah'in haram kildigi bir hayâti öldürmek, hakli öldürücüler müstesnadir; faiz kazanci yemek, yetim mali yemek, düsmana hücum sirasinda harbden kaçmak, zinadan korunmus olup hatirlarindan bile geçmeyen mü'min kadinlara zina isnâd etmektir" buyurdu [61].

31- Kölelere Zina Iftirasi Atmafnin Hükmü) Babi

49-.....Ebû Hureyre (R) söyle demistir: Ben Ebû'l-Kaasim salla'llâhu aleyhi ve sellem'den isittim,

söyle buyuruyordu: "Her kim mâliki oldugu kölesine zina isnâd eder, köle de onun söyledigi bu isnâddan berî bulunursa, o kimse kiyamet gününde dövülür, ancak kölenin onun söyledigi gibi olmasi hâlinde dövülmez" [62].

32- bâb: imâm bir kimseye emreder ve o kimse de imâmdan uzakta olarak hadd uygular mi?

Umer ibnu'l-Hattâb bunu yapmistir.

50-.....Bize Sufyân ibn Uyeyne, ez-Zuhrî'den; o da Ubeydullah ibn Abdillah ibn Utbe'den; o da Ebû Hureyre ile Zeyd ibn Hâlid el-Cuhenî(R)'den tahdîs etti. Bu iki sahâbî söyle demislerdir: Peygam-ber(S)'e bir adam geldi de:
— Yâ Rasûlallah! Sana karsi Allah adina yemîn eder, muhakkak bizim aramizda Allah'in Kitabi ile hüküm vermeni isterim, dedi.
Bunun üzerine hasmi da ayaga kalkti. Hasim ötekinden daha anlayisli ve dirayetli hâldeydi. O da:
— (Evet) o dogru söyledi, aramizda Allah'in Kitabi ile hükmet ve da'vâmi söylemem için bana izin ver yâ Rasûlallah! dedi.
Peygamber ona:
— "Söyle!" buyurdu. O da söyle anlatti:
— Benim oglum bu adamin ailesi içinde ücretli idi, onun kari-siyle zina etmis. Ben bu adama oglum adina yüz koyun ve bir erkek hizmetçi fidye verip, oglumu kurtardim. Ve ben bu mes'eleyi ilim ehlinden birtakim adamlara sordum. Onlar bana, ogluma yüz deynek ve bir yil sürgün cezasi gerektigini, bu adamin karisina da taslanma cezasi gerektigini haber verdiler! dedi.
Rasûlullah da:
— "Nefsim elinde bulunan Allah'a yemîn ederim ki, ben sizin aranizda elbette Allah'in Kitabi ile hüküm veririm: Yüz koyun ve hizmetçi sana geri verilir, oglun üzerinde de yüz deynek ve bir yil gurbete gönderme cezasi vardir. Yâ Uneys! Sen de b,u adamin karisi üzerine git de ona sorup bu isnadi tahkik et! Eger kadin zina suçunu (sabit olacak tarzda) i'tirâf ederse, onu recm et!" buyurdu.
Uneys kadina gitti, tahkîkaatta kadin zina ettigim i'tirâf edince ona recm cezasi uyguladi [63].

---

[1] Bu, küfretmek, dîninden dönmek, yol kesmek suretlerinden birisiyle Allah'a ve Rasûlü'ne karsi harb açanlarin ceza hükümlerine âid hadîsler kitabidir.

[2] Ölüm cezasi yalniz öldürene, asma cezasi öldürmekle beraber yol kesen ve mal alan kimseye; kesme cezasi yalniz mal alana, sürgün cezasi da bunlardan baska suretlerde fesad yapanadir. îbn Abbâs ile Imâm Safiî'nin kavli budur. Imâm A'zam'a göre nefyden maksad hapistir (Celâleyn).
Bu âyetlerin daha genis ve doyurucu tefsiri Elmalili Muhammed Hamdi Ya-zir, Hakk Dîni, II, 1660-1667'den okunmaya deger.

[3] Bu hadîsin bir rivayeti Vudû'da geçti. Burada birkaç rivayeti gelecegi için hâdiseyi siyerden özetleyerek nakledelim:
Ukl ve Ureyne kabilelerinden olan bu kimselere karsi Kureys reislerinden olup Mekke fethi senesinde sehîd olan Kurz ibn Câbir el-Fihrî(R)inin kumandasinda bir seriyye gönderildi. Vâk'a hicretin altinci senesinde bir rivayete göre sevval ayinda cereyan etti. Sebebi de su idi: Ukl ve Ureyne kabilelerinden yedi-sekiz kisi Peygamber'in huzuruna gelerek Islâm üzere bey'at, tevhîd kelimesini telâffuz ve müslimân olduklarini izhâr eylediler. Ve: "Yâ Rasûlallah, biz fakî-riz, bizi barindir, yedir içir" diye rica ettiler. Rasûlullah onlari Suffa sahâbîleri arasina aldi. Biraz ikaametten sonra, Medîne havasi mîzâçlanna uygun gelmedigi için Peygamber'e: "Yâ Rasûlallah! Biz çölde yasamaga alismis, koyun, deve sâhibleri idik; çayiri, çimeni, bagi bahçesi bol yerlere alisik degiliz, Medîne'de ikaamet hosumuza gitmiyor. Develerinizin bulundugu yere çikmamiza izin verseniz..." dediler. Rasûlullah bunlarin ihtiyâçlarini düzeltmek için, çobaniyle beraber bir deve sürüsü tahsis edilmesini emretti. Develer sadaka develeri, yânî Beytu'1-mâle âid idi. Bunlara: "Develerin bulundugu yere gidip sütlerini ve bevl-lerini içerek tedavi ediniz" buyurdu. Bunlar oraya gittiler, tedâvî edip sihhat kazandilar. Vücûdlari saglamlasinca dînden çikarak Peygamber'in çobani Ye-sâr'i öldürdüler, develeri sürüp götürdüler. Bu Yesâr, Peygamber'in azâdüsi idi. Hâinler onu öldürdükleri zaman musle yaptilar, yânî elini, ayagini kestiler ve gözlerine diken hatirdilar... Vak'a hakkinda Medine'ye haber gelince, Rasûlul-lah onlari yakalamaya yirmi atliyi, Kurz ibn Câbir kumandasinda gönderdi. Kurz onlari yakalayip getirdi. Peygamber de dînden çikma, ni'mete nankörlük, yol kesmek, öldürme ve iskence gibi fiillerine kisas olmak üzere ellerinin, ayaklarinin kesilmesini, gözlerinin çikarilmasini emretti. Bas taraftaki âyetin nüzul sebebi de budur. Hadîsin âyete uygunlugu ise sübhesizdir.

[4] Bu da buradaki basligin delîli olmak üzere sevkettigi kisaltilmis baska bir rivayettir.

[5] Iste Rasûhillah, ni'mete küfrân, hirsizlik, yol kesme, öldürme ve iskence gibi fiillerine kisas olmak üzere ellerinin, ayaklarinin kesilmesini, gözlerinin oyulmasini emretmistir. Ebû Kilâbe de birbirine atfedilmis cümleleriyle el-MâIde Sû-resi'ndeki "Allah'a ve Rasûlü'ne harb açanlarin cezalan... "âyetinin hükmünü infaz buyurdugunu haber vermis olmaktadir. Bu hadîslerdeki uygulama ile âyetin hükmü arasinda tam bir mutâbakaat vardir. Peygamber ilâhî hükmü tatbîk ve infaz eylemistir.

[6] Basliga uygunlugu "Mevki' ve güzellik sahibi bir kadin kendisini nefsini tatmin için çagirdigi..." sözlerinden alinir.

Haseb, neseb sahibi, malli güzel bir kadin kendini arzedip, onunla bulusmaya hiçbir mâni' olmadigi hâlde, sirf Allah korkusuyle ondan yüz çevirmek sübhesiz takva mertebelerinin en kâmili ve en büyük tâattir: "Amma, kim Rabb'-inin makaamindan korktu, nefsim nevasindan alikoyduysa, iste muhakkak ki cennet onun varacagi yerin tâ kendisidir" (en-Nâziât: 40-41); "Rabb'inin huzurunda durmaktan korkan kimseler için iki cennet vardir" (er-Rahmân: 46) yânî bir gün Rabb'inin huzurunda hesâb verecegini düsünerek ma'siyeti terkeden kimse için... (Celâleyn, Medârik).

Bu âyetler bu fazîleti bildirmektedir.

Hadîsin son fikrasi da sadakada riya etmemek faziletini beyândir. Bu fikra da "Eger sadakalari açiktan verirseniz, o ne güzel. Eger onlari gizler, onlari gizlice fakirlere verirseniz, iste bu sizin için daha hayirlidir..." (el-Bakara: 271) âyetinin tasdik ettigi husustur. Bu hadîsin bâzi rivayetleri Namaz, Zekât ve Rikaak'ta da geçmisti.

[7] Basliga uygunlugu, dilini ve fercini koruyan kimseye bu korumasi, çirkinlikleri terketmede bir fadl olmasi bakimindandir.

[8] Âyetlerin basliga delâletleri açiktir. Yânî zinayi islemek söyle dursun, gerek ona niyet etmek, gerek baslangiç olabilecek sebeblere yapismak suretiyle de yaklasmayin

[9] Bu erkeklerin azalip kadinlarin çok olmasi alâmeti, yeryüzünde birtakim fitnelerin ve siddetli harblerin meydana gelmesi sirasinda erkek zayiatinin çok olacagi, pek çok kadinin himayesiz, korumasiz kalip bir tek erkegin bu kadar çok sayida kadinin islerini üzerine alacagi seklinde îzâh edilmistir. Bu hadîsin birer rivayeti Ilim'de ve Zekât'ta geçmisti.

[10] Hadîsin bir rivayeti Hudûd'un evvelinde küçük bir farkla geçmisti.

Tayyîbî söyle dedi: Anilan îmân noksanliginin haya noksanligi olmasi muhtemel olur ki, bu eksiklik diger bir hadîste nûr ile ta'bîr edilmisti. "Haya îmândandir" hadîsi de geçmistir. Buna göre takdir: Zina eden kisi, zina fiilini isledigi sira Allah'tan haya eder oldugu hâlde zina edemez demek olur. Çünkü o kimse Allah'tan haya etse ve O'nun kendi hâline sâhid oldugunu bilir olsaydi, bu günâhi islemezdi. Buna göre Ibn Abbâs'in parmaklarini birbirine geçirerek, sonra onlari birbirinden çikarip ayirarak isaret etmesi... sahih olur (Kastallâ-nî).

[11] Bunu Müslim de îmân'da getirmistir.

[12] Bu hadîsin bir rivayeti Tefsîr, el-Bakara: 22'de geçmisti, Tevhîd'de de gelecektir.

[13] Fethu'I-BârVde söyle dedi: Bunun hâsili sudur: es-Sevrî bu hadîsi üç kisiden tahdîs etti. O üç kisi de bunu Ebû Vâil'den tahdîs etmislerdir. Amma el-A'mes ile Man-sûr'a gelince onlar Ebû Vâil ile Ibn Mes'ûd arasina Ebû Meysere'yi girdirdiler. Vâsil ise onu hazfetmisti. Bunu Yahya el-Kattân, Sufyân'dan böylece mufassal olarak zabtetti. Abdurrahmân1 a gelince, o bu hadîsi evvelâ tafsîlsiz olarak tahdîs etti de Vâsil'm rivayetini Mansûr ve el-A'mes'in rivayeti üzerine hamletti. Ve üçünü bir yere topladi ve Ebû Meysere'yi de senede soktu. Amr ibnu Alî ona, Yahya'nin tafsîl ettigini zikredince, onda tereddüd eder gibi, hadîsi Sufyân'dan; o da Mansûr'dan ve el-A'mes'ten senediyle kisaltarak tahdîs etti... iste "Onu terket, onu terket'-' sözünün ma'nâsi, "Içinde Ebû Meysere bulunmayan senedi terket" demek oluyor... (Kastallânî).

[14] Hasen Basrî'nin bu görüsü, Buhârî nüshalarinin çogunda böyle vâki' olmustur. Bunu Ibn Ebî Seybe de rivayet etmistir.

[15] Bunu en-Nesâî de Recm'de rivayet etti. Kissasi söyledir: Alî, Surâh adindaki kadina persembe günü deynekleme cezasi uygulamis, cumua günihde taslama cezasi uygulamis. Kendisine: Sen iki haddi bu kadin üzerinde birlestirdin mi? denildiginde, Alî: Ben onu Allah'in Kitabi ile deynekledim, Rasûiullah'in sünneti ile de recm ettim, demistir (Aynî).

[16] en-Nûr Sûresi ile maksadi "Zina eden kadinla zina eden erkekten herbirine yüzer deynek vurun..." (Âyet: 2) kavlidir. Bunun recmi neshedip etmedigini.sormus oluyor. Bu suâlin fâidesi sudur: Eger recm bu âyetten önce vâki' olmussa, recmin bu nass ile neshini ileri sürmek ve zinanin cezasi yüz deynek vurmaktir demek mümkün olur. Eger recm cezasinin tatbiki bu âyetin inmesinden sonra vâki' oldu ise, bu takdîrde evli zânîler hakkinda deynek cezasinin mensûhlugu-nu istidlal etmek mümkün görülebilir. Muhakkak olan su ki, burada nesh yoktur, ancak bu âyetin hükmünün sünnetle evli olmayan zânîlere tahsîsI vardir (Ibn Hacer). Müslim Ter., V, 302, 13. hasiye.

[17] Basliga uygunlugu meydandadir, tafsilâti gelecektir.

[18] Alî'nin bu sözünü el-Bagavî, el-Ca'diyyâfU. mevkuf olarak rivayet etti. Hâlbuki bu hükmen merfü'dur. Bunu Ebû Dâvüd, en-Nesâî, Ibn Hibbân merfû olarak (yânî Peygamber'in sözü olarak) Ibn Abbâs'tan rivayet etmislerdir.

[19] Basliga uygunlugu "Sende delilik var mi?" sözünden alinir. Çünkü bunun anlami, eger delilik varsa recm edilmeyecegidir. Bunun birçok yollardan gelen rivayetlerini Müslim Hudûd'da siralamistir: Müslim Ter., V, 287-298 "1691-1699".

[20] Bunun birkaç rivayeti Ferâiz'de ve baska yerlerde daha bütün olarak geçmisti. Burada getirmekten murâd, "Hacr" kelimesinin tas ma'nâsmi ileri sürenlerin bulunduguna isaret etmektir. Buhârî evli zânîlerin tasla öldürülmeleri görüsünü tercîh ettigini îmâ etmis gibidir... (Kastallânî).

[21] Basliga uygunlugu, hadîsin son fikrasindadir. Bunu Müslim de Hudûd'da rivayet etmistir.

[22] Hadîsin son Kismi Müslim'de HudûdKitâbi'nda daha genistir: "... Bunun üzerine Rasûlullah Mâiz'in recm edilmesini emretti, o da recm edildi. Halk Mâiz hakkinda iki firkaya ayrilmisti. Bir kismi: Yemîn olsun Mâiz'in günâhi kendisini sardi ve helak oldu, dedi. Bir kismi da: Mâiz'in tevbesinden faziletli bir tevbe olmaz. Çünkü o Peygamber'e geldi, elini O'nun eli içine koyduktan sonra: Beni taslarla öldür! diye konustu. Böylece iki yâhud üç gün geçti. Sonra Rasûlullah sahâbîleri oturur hâlde iken onlarin yanma geldi ve onlara selâm verdikten sonra oturup: "Mâiz ibn Mâlik için istigfar ediniz" buyurdu. Onlar da: Allah Mâiz'i magfiret eylesin! dediler. Bunun ardindan Rasûlullah: "Mâiz öyle bir tevbe ile tevbe etti ki, eger bir ümmet arasinda taksim edilseydi, onlarin hepsini kaplariyeter artandi" buyurdu {Müslim Ter., V, 292-293 "1695").

[23] Atâ'nm isaret ettigi vak'a, Buhârî'nin birkaç yerde getirdigi sahîh bir hadîstir

[24] Ibn Cureyc'in Umer'den haber verdigi sözünü, Saîd ibn Mansûr, Kubeysa'dan sahîh bir senedle rivayet etmistir. Ibn Mes'ûd'un hadîsini de Buhârî, Mevâkitu's-Salât'in

evvellerinde "Namaz keffârettir bâbf'nda getirdi

[25] el-Buhâri, el-Leys'ten sevkettigi bu ta'lîki et-Târihu's-Sagîfde senedli olarak rivayet etmistir. el-Buhârî bu "Birinci hadîs" sözüyle, Ebû Usmân en-Nehdî hadîsini kasdetmis ve bu bâbda o en açik hadîstir demek istemistir. Bu son fikra, birçok Buhârî nüshalarinda vâki' olmamistir (Aynî).

[26] Basliga uygunlugu meydandadir. Bunun bir rivayeti Namaz Kitâbi'nda Ebû Hu-reyre'den gelmistir. Oradaki hadîste bu zâtin bir kadini öptügü, sonra bundan pismanlik duyarak Peygamber'e gelip bu suçunu haber verdigi, sonra "Gündüzün iki tarafinda, gecenin de yakin saatlerinde dosdogru namaz kil. Çünkü güzellikler kötülükleri (günâhlari) giderir. Bu, iyi düsünenlere bir ögüttür" (Hûd: 114) âyeti indigi bildirilmektedir.

Öpülen kadinin Ensâr'dan oldugu, fakat isminin zikredilmedigi, öpen sahâ-bînin de en sahîh kavle göre Ebu'l-Yeser Ka'b ibn Amr ibn Abbâd el-Ensârî es-Selemî oldugu nakledilmistir.

Peygamber'in o zâta söyledigi son fikradan ve bu âyetten, bes namazin küçük günâh isleyenlere göre tevbe yerine geçecegi ma'nâsi çikar.

[27] Suâlin cevâbini hadîs açiklayacaktir.

Rasûlullah bu lafzi açikça zikretti, çünkü haddler, kinayelerle sabit olmaz.

[28] Bu hadîste suçunu ikrar eden kimseye haddlerde imâmin telkîn etmesi, hadd için telâffuz edilmesine zorlayici ihtiyâç bulunan kelimeyi utanmayarak açikça söylemesini ögretmesinin cevazi hükmü vardir.

[29] Bunun bir iki rivayeti yakinda geçti. Müslim de bunun birçok rivayetlerini Hu-dûd'da arka arkaya siralamistir.

Bu hadîste Mâiz ibn Mâlik için büyük bir menkabe vardir. Çünkü tevbe-siyle beraber, temizlenmesinin tam olmasi için kendisine hadd uygulanmasi isteginde çok israr etmis, beser tabîati canin gitmesini gerektirecek bir ikrar üzerinde israr etmemeyi gerektirmekle beraber, ikrarindan geri dönmemis, nefsiyle bunun üzerinde mücâhade etmis ve nefsine karsi kuvvetli olup gâlib gelmistir.

Bunda bir müslümânin hayâtini giderecek cezalarda suçun iyice sabit olmasini arastirmak, canlan mümkin oldugu kadar korumak düstûru da vardir. Çünkü bu kissada Peygamber ona ikrarindan dönmesini tekrar tekrar îmâ etmis, eger zinanin ma'nâsmda hatâ ettigini veya fercden baska yerine dokunmak, öpmek gibi bir sekilde mübaseret ettigini iddia ederse, bu iddianin kabul edilecegine isaret eylemistir (Kastallânî).

[30] Basliga uygunlugu "Kadin zina ettigini i'tirâf edince onu recm etti" sözünde-dir. Bu hadîs Vekâlet'te Ebû'l-Velîd'den, Surût'ta Kuteybe'den, Nuzûr'da Is-mâîl ibn Ebî Uveys'den olarak geçmisti. Daha baska yerlerde de geçti. Bunu Alti Kitâb sâhibleri de rivayet etmislerdir.

[31] Umer'In, "Allah'in indirmis oldugu bir fariza" dedigi "Evli bir erkek ile evli bir kadin zina ederlerse, onlari, Allah'in cezasi olarak, recm edin. Allah azizdir, hakimdir"kelâmidir. Bu keyfiyet Hz. Umer'In rivayetine dayanmaktadir. Bu lafzin okunmasi nesholunup hükmü ibkaa olunmustur. Bu lafza âid hadîsler Ebû Dâvûd, Ibn Mâce, Ahmed ibn Hanbel ve Mâlik ibn Enes'in hadîs mecmualarinda mevcûddur.

[32] Abdurrahmân ibn Avf in bu sözlerini özetlersek, söyle demis oluyor: Ey Mü' minlerin Emîri, böyle yapma! Çünkü hacc mevsiminde halk ayakta iken yol üzeri böyle bir fitneyi ortaya koymak büyük bir ihtilâle sebeb olabilir. Hicret ve sit -net yurdu olan Medîne'ye vardigimizda, orada isleri baglama ve çözmeyi bilen ilim sâhibleri karsisinda bir konusma yapar, bu mes'eleyi onlara söylersen fesadi onlarla beraber daha iyi önlersiniz.

[33] UmerMn Recm Âyeti diye kasdettigi, 24. hadîsin hasiyesinde metni ve tercümesi verilen "Evli erkek ve evli kadin zina ettikleri zaman onlari kesin olarak taslayin... " sözleridir...

[34] Umer söyle demistir: Isitiyorum ki, bâzi kimseler Ebû Bekr'in bey'atine i'tirâz ederek hakîkati inkâr etmisler ve ben ölünce bey'at edilecek zâti hazirlamislardir! diyerek Ebû Bekr'e bey'atin târihini ortaya koymus ve bundan kuvvetli seçim olmayacagini bildirmis, bundan sonra söyle demistir: Ben sundan korkarim ki, bize muhalif olan bu zümre, bizden sonra içlerinden birisine, müslümânla-rin mesveretine lüzum görmeyerek bey'at edecekler. Halk ne o halîfeye, ne de bu zümreye tâbi' olmayarak, müslümânlar arasinda harbe sebeb olacaktir... (Tec-rîd Ter., XII, 443).

Bu sözün özeti sudur: Sizin içinizde fazilette ve millete güzel idarecilikle önderlik etmekte Ebû Bekr gibisi yoktur. Bunun içindir ki, onun bey'ati birden bire çabucak olmus, tamamlanmistir. Bundan sonra hiçbir kimse böyle çabucak bir bey'ate tama' etmesin! (Aynî).

[35] Benû Sâide Sakîfesi, Ensâr'dan Hazrediler'in toplanti yeri olan üstü kapali bir sofadir. Sâide ibn Ka'b ibn Hazrec tarafindan kurulmus olacaktir. Sakîfe, sofa demektir, buna "Sâbât" da denilir ki, Iki evin arasina bir umûmî yolun üstüne yapilan tavandan ibaret olup, altindan yol geçer olacaktir.

Hazrecliler hicretten evvel müslümân olduklari ve Islâm'a pekçok yararliliklari dokundugu için Rasûiullah arasira buraya gelip otururdu. Ebû Bekr'e bey'at da burada yapildigi için, bu Sâide ogullan sakîfesi islâm târihinde taninan yerlerden biri olmustur. (Tecrid Ter., VII. 552)

[36] Peygamber'in techîz ve tekfini ile mesgul bulunan Alî ve Hâsimîler de bir müddet sonra bey'at etmislerdir. Bu bey'atten geri kalan yalniz Sa'd ibn Ubâde olmustur. Hulâsa"da bildirildigine göre, Sa'd ibn Ubâde Medine'den çikmis, Sâm bölgesinden Havrân'a gitmis ve hicretin ondört veya onaltmci senesinde orada vefat etmistir.

Sa'd ibn Ubâde'nin bu çok yanlis hareketiyle beraber Islâm'a geçen hizmetleri de pek büyüktür. Evvelâ: Akabe bey'atinde bulunmus nakîblerdendir. Ikinci olarak: Bedir'den i'tibâren bütün gazalarda bulunmus, Ensâr'in sancak-dârligi vazifesini îfâ etmistir. Hazrecliler'in seyyidi idi. Çok cömert ve yüksek bir yazici idi. Yazmak, at binmek gibi sporculuklari meshurdu... Allah onlarin hepsinden razi olsun!

Umer'In ve Ebû Bekr'in bu yerinde tedbirleriyle bu çok mühim mes'ele çok iyi bir surette sona ermistir.

[37] Hadîsin basliga uygunlugu "Erkeklerden ve kadinlardan evli olup da zina eden ve zinasi beyyine ile ... sabit olan.." sözlerindedir.

Hz. Umer'in bu uzunca hutbesi, Islâm'da devlet baskanligi ve âmme velayeti hususunda milletin istisaresi ve rizâsi esâsini koymasi ve ihtiva ettigi eskimez düstûrlar bakimindan çok kiymetlidir.

Islâm'da devlet baskanligi ve âmme velayeti ve idaresi isleri dâima milletin veya seçtikleri vekillerinin istisare ve kararlastirilmasi suretiyle gerçeklesip tes-bît edilir. Onun içindir ki, ilk önceleri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde baskanlik kürsüsü üzerinde " Ve bunlarin isleri dâima aralarinda müsavere iledir" (es-Sûrâ: 38)âyeti yazilmis idi. Sonradan bu âyetin yerine "Hâkimiyet kayitsiz sartsiz milletindir" ibaresi konulmustur.

[38] Bu âyette emrolunan yüz celde, zinadan men' ve zecrin gayet basit, sâde ve her türlü külfet ve mahzurdan ârî, en salim bir yoludur. Bu âyetin inmesinden önce Islâm'da en-Nisâ: 14. âyetleri hükmünce, kadinlar için vefat edinceye kadar ve-yâhud Allah bir yol açincaya kadar evlerde hapis; erkekler için de hâkimin re'y ve takdirine birakilmis bir ceza ile ta'zîr idi; takdir edilmis bir haddi yoktu. Bu âyetin inmesiyle bekârlar hakkinda ikisi de yüz celde ile sinirlandi ve va'd olunan yol gösterilmis oldu. Ki bunda iki taraf için de zina zevkine mukaabil mü-sâvî olarak yeterli zecr ifâde edecek âdil bir te'sîr mevcûd oldugu gibi, zarardan âzâde masraftan uzak olmak i'tibâriyle de birçok cihetten güzellikleri vardir... {Hakk Dîni, IV, 3471).

Buhârî buradaki âyetin birincisini celdenin, yânî deynekleme cezasinin Allah'in Kitabi ile sabit oldugunu beyân etmek için, ikincisini de daha öncesi ile alâkali oldugu için zikretmistir (Aynî).

[39]
Bunun bir rivayeti Ljbâs'ta geçmisti.
Erkegin kadinlasmasi, sesini kadin sesi gibi incelterek söylemesi, kadin gibi kinla döküle yürümesi ve kadin gibi nâz ve sîve izhâr etmesidir, Kadinin erkeklesmesi de sözünde, fiillerinde ve hareketlerinde erkeklere benzemesidir, Islâm içtimâi adabina göre her iki insan nev'inin fazileti, aslî fitratlarini muhafaza etmelerinde bulundugundan fitrat ve tabîate aykiri hareket edenleri Peygamber la'netleyip kovmustur. Sârih Kirmânî'nin beyân ettigi gibi erkegin kadina, kadinin da erkege sözünde ve hareketlerinde benzeyisi bazen fitrî olur. Bunlar hadîsteki kinama ve ta'zîrden müstesnadirlar.
Buhârî bu muhannesler hakkindaki sürgün etme hükmünün diger bâzi ma'-siyetleri bir yerde çok isleyenlere de tatbik edilebilecegine isaret etmis oluyor. Çünkü yer degisiklikliginin insan tabîadndeki bâzi huylarin degismesinde iyilestirici te'sîrleri oldugu sabittir.
[40]
Hadîsin bir rivayeti yakinda "Zinayi i'tirâf bâbi"nda 22 rakami Ile geçmisti. Peygamber Uneys'i kadina gönderdi. Çünkü kadin evli idi. Peygamber Uneys'i, ogluna zina haddi uygulama istegiyle göndermedi. Çünkü zina haddi erkek için arastirilmaz, fakat Imâmin ikrar edene ikrarindan dönmeyi telkîn etmesi müs-tehab olur. Peygamber Uneys'i ancak kadina, kocasinin o adamin ogluyla zina etti isnadinda bulundugunu bildirmek ve eger isterse o adama iftira haddi vurdurmasi yâhud affetmesi hakki oldugunu bildirmek için göndermistir. Allah en bilendir (Kastallânî).
[41]
Siz birbirinizden: Mü'minlerin hüir olanlariyla olmayanlariniz bir dînden, bir cinstensiniz. Iyi niyetle onlarla evlenmek îcâb-i halinde bir erkek için züll degildir. Zina tehlikesi daha büyük bir zülldür. Su kadar ki, bunlari hürre olan kadinlara tercîh etmek de hürrelerin hukukuna tecâvüzdür. Bunun için nikâh altinda hürre bir mü'mine bulunan bir adamin, onun üzerine câriye ile evlenmek asla caiz olmayacagi gibi, hürre bir mü'mineyi nikâh edebilmek kudretine mâlik hürr bir erkegin de câriye ile evlenmesi mekruh veya haramdir. Ve o zaman câriye nikâhi bir zülldür. Imâm Safiî âyetin mehâlik mefhûmunu nazar-i dikkate alarak buna haram demis ise de, Imâm A'zâm kerahetine kaail olmus, haram olan ancak hürre üzerine câriye nikâhina kalkismak oldugunu beyân etmistir... {Hakle Dîni, II, 1330-1331).
Buhârî asillarinda böyle vâki' olmustur, burada hadîs zikretmemistir. Ibn Battal bu bâb'a, bundan sonra gelecek bâbdaki Ebû Hureyre hadîsini baska bir yoldan getirip koymustur... (Aynî).
[42]
Buhârî hadîste gelecek olanla yetinerek ayrica cevâb zikretmedi.
[43]
Bu hadîslerin birer rivayeti Buyû'da da geçmisti.
Câriye zina eder de bu delille sabit olursa, ona deynekleme cezasi vurulur, fakat ayibi yüzüne karsi söylenmez ve bu ayibi ile kendisi azarlanip hakaaret edilmez.
[44]
Bunun bir rivayeti yakinda geçmisti. Buhârî âdeti üzere hadîsin bâzi tarîklerinde gelen tafsilâta Isaret etmistir. Ahmed, Taberânî ve Ismâîlî'nin es-Seybânî'den rivayetlerinde o: Peygamber recm yapti mi? diye sordum da, Abdullah ibn Evfâ: Evet, bir Yahûdî erkegini ve bir Yahûdî kadinini recm etti, dedi, diye gelmistir... (Aynî).
[45]
Bunun bir rivayeti yakinda "Balâtta recm bâbi"nda; bir rivayeti de Nübüvvet Alâmetleri'nde geçmisti.
Bu hadîste birçok fâideler vardir:
a. Zimmî zina ettigi zaman hadd vurulur, bu, cumhur kavlidir.
b. Zimmet ehlinin birbirleri üzerine sâhidliklerinin kabulü.
c. Zimmîler'in nikâhlarinin sahîh oldugu.
d. Yahûdîler'in Tevrat'ta olmayan seyi Tevrat'a nisbet eder olduklari.
e. Allah nakzedip bozmadigi müddetçe, bizden evvelki milletlerin serîatle-ri, kaanûnlan bizim için de geçerli birer kaanûn oldugu. Imâm Ahmed ile Safiî bununla hüccet getirmislerdir (Aynî).
[46]
Tahkîkaatinden sonra, kadinin i'tirâfini tesbîtte mübalaga olmak üzere Peygam-ber'e haber vermesinin ardindan recm etmistir.
Hadîsteki uygulama, basliktaki sorunun olumlu cevâbim ihtiva etmektedir. Hadîs yakinda birkaç kerreler geçti. Nevevî: Adamin Peygamber'den konusmak için izin istemesi, onun daha fakîh, yânî daha anlayisli oldugunun delilidir, demistir (Aynî).
[47]
Bu hadîsin bir rivayeti Namaz Kitabi, "Namaz kilan önünden geçeni def eder bâbi"nda geçti. Bu hadîs, kisinin ehlinden baskasini edeblendirmesine delâlet etmektedir.
[48]
Bunda da Ebû Bekr'in kizini, Peygamber'in huzurunda ondan izin istemeden edeblendirmistir. Hadîs uzunca bir metinle Teyemmüm bâbi'nda geçti.
[49]
Gayret, kisinin adina ve namusuna leke verecek haletten kendini himaye eyle mek ma'nâsmadir ki, kiskançlik ta'bîr olunur. Ve Allah Taâlâ kullarina rahmet indirmek, hayir ve bol rizk ihsan eylemek ma'nâsmadir (Kaamûs Ter.)
Allah'in kiskançligini Ebû Hureyre'nin rivayetinde Rasûlullah (S): "Mü1-minin Allah Taâlâ'nin haram kildigi seyleri istememesidir" diye tefsîr etmistir. Abdullah ibn Mes'ûd'un rivayetinde de Rasûlullah: "Allah kullan hakkinda herkesten çok gayret sahibi oldugu içindir ki, kullarina kötü söz ve kötü isten ibaret olan çirkin huylari haram kildi" buyurmustur. Bunlarin birer rivayeti Nikâh'ta geçmisti.
[50]
Basliga uygunlugu "Siyah çocuk" sözünden alinir. Bunun ma'nâsi: Ben beyazim, çocuk siyahtir. O benden degildir; annesi zina etmistir., diye ta'rîz etmektir. Hadîsin fâidesi, renk degisikligi gibi zayif emarelerle çocugun nefyedilme-yecegi, kuvvetli deliller bulmanin zarurî oldugudur. Bunun da bir rivayeti Ta-lâk'ta geçti.
[51]
Ta'zîr, lügatte levm, tevbîh, reddvemen' etmek demektir. Serîatte ise hadd îcâb etmeyen bir suçtan dolayi te'dîb eylemektir. Bu te'dîb icâbina göre hapis, dayak, tokat, kulak çekme, azarlama veya hâkimin surat asarak bakmasi gibi muhtelif sekillerde olur. Bâzi fakîhlere göre, dayak atmanin en azi üç, en çogu otuz dokuz deynektir. Çünkü "Ta'zîr"'m "Hadd" derecesine varmamasi gerekir. "Hadd"in (yânî cezanin) en azi mikdân köleye vurulandir ki, zina iftirasi ve içkide kirk sopadir.
Ta'zîr üç bakimdan Hadd'e benzemez:
a. Ta'zîr, sahislarin hâllerine göre degisir.
b. Ta'zîr'de sefaatte bulunmak caizdir, haddlar için sefaat asla caiz deg!! dir.
c. Ta'zîr sebebiyle telef olan sahis ödenir.
[52]
Allah'in hukuk ve emirleri cümlesinden olup, kemmiyeti nassan bilinen ser'î cezalar: Dînden çikma, zina, hirsizlik, içki, namuslu kadinlara zina isnadi, sakî-lik gibi suçlara âid olanlardir. Bunlarin disinda nassla cezasi ta'yîn edilmemis olan suçlar, ma'siyetler hakkinda ta'zîrler yânî men' ve edeblendIrme cezalari mesru' kilinmistir. Bu hadîslere göre bunlarin a'zamî haddi on deynektir. Bu mikdâri geçmemek üzere ceza ta'yîni, devletin ve hâkimlerin re'y ve ictihâdlan-na birakilmistir.
[53]
Allah'in ta'yîn ettigi hadd"lerden maksad, âyetlerde Allah tarafindan belli mikdârlarda ta'yîn edilen cezalardir ki, bunlar: Zina haddi, hirsizlik haddi, içki içme haddi, iftira etme haddi gibi cezalardir. Bu hadîse göre bu suçlar disinda kalan suçlar ve kabahatlere on kirbaçtan fazla vurulmayacaktir. Ahmed ibn Han-bel ve Sâfiîler'den bir cemâat bu hadîsle amel etmislerdir. Hanefîler'den bâzilarina göre ta'zîrin en azi mikdâri üç sopadir. Bâzilarina göre bu is, hâkimin re'yine kalmistir.
[54]
Basliga uygunlugu "Onlara ceza verici bir tavirla" sözünden alinir Bunun bir rivayeti Oruç Kitâbi'nda geçmisti.
[55]

Basliga uygunlugu "Götürü pazarlikla aldiklari mallari kabzedip de evlerine tasimadan satis yapanlarin dövülmeleri" fikrasindan alinir. Bunun bir rivayeti Bu-yû'da geçti.

[56]

Basliga uygunlugu, Rasûlullah'm, Allah'in haramlarindan birine saygisizlik edilip parçalandigi zaman, dövmek, habsetmek veya sevilmeyecek diger birseyle cezalandirir olmasi bakimindandir. Bunlarin hepsi ta'zîr ve te'dîbde dâhildir. Bunun bir rivayeti "Peygamber'in sifati bâbi"nda geçmisti.

[57]

Kadin, kendisiyle zina ettigi iddia edilen adama benzer sifatta bir çocuk getirmis, bu sebeble çocuk anasina nisbetle anilmistir. Zina suçu da, zina iftirasi da isbât edilemedigi için la'netlesme yapilmis, bu suretle kari-koca ayrilmis, baskaca bir hadd uygulanmamistir. Bunun daha genis bir rivayeti Talâk'ta geçmisti.

[58]

Nevevî söyle dedi: Bu kadinin kötülük isledigi yayildi, bu kadin kötülük islemekle meshur oldu; fakat onun bu kötü fiillerine beyyine sabit olmadi, kendisi de i'tirâf etmedi. Bu hadîs beyyine veya i'tirâf ile sabit olmadikça, sâdece kötülük isledigi sâyî olmakla hadd vurulmayacagina delâlet etmistir.... (Aynî)

[59]

Bu iki grup âyetin zikredilmesi sundandir: Birincisi, zina iftirasina âid haddin hükmünü beyâna delâlet etmekte, ikincisi de bu iftiranin büyük günâhlardan olduguna delâlet etmektedir (Aynî).

[60]

Bu da zevcelerine zinan isnâd edenlerin ve bu isnâdlarini isbât edemeyenlerin tâbi' tutulacaklari muameleyi tesbît eden âyettir. Hâsili zina iftirasi, zina gibi çok çirkin ve zevcIyet namusunda gayet mühim oldugundan, bir taraf bakimindan iftira haddi, bir taraf bakimindan da zina haddi makaarrima kaaim olacak olan Hân da böyle mühim bir kurtulustur ki, bunlari Allah kaanûn yapti... Bunlarin daha genis açiklamalari Tefsîr ve diger yerlerde geçmisti.

[61]

Bu hadîsin bâzi rivayetleri Vasiyetler ile Tibb'da da geçmis ve açiklamalar oralarda verilmisti. Müslim de bunu îmân'da, "Büyük günâhlari ve en büyügünü beyân bâbi"nda, 145 "89" rakamiyle getirmistir. Hadîsle âyet arasindaki uygunluk meydandadir.

[62]

Kölelik kaldirilmistir. Islâm Dîni'nin gayesi de bu idi. fslâm hukukunun ana düstûrlarindan biri, insanlarin hürr dogmasi ve hürr yasamasidir. Onun için Peygamber, hayâti müddetince köleleri yükseltmeye çalismistir. Kölelik disinda insanlarin himayeleri altinda bulunanlar bu gün de vardir, her devirde de bu nevi' kimseler bulunacaktir. Iste bu himaye altinda bulunan zayif kimselere kendileri böyle suçtan uzak olduklari hâlde zina veya diger bir suç isnâd edenler hadîste bildirilen uhrevî cezaya çarpilacaklardir.

[63]

Bu hadîs, simdiye kadar birçok kerrcler ayri ayri basliklara delil olmak üzere geçti, Peygamber'in bu isi Uneys'e tahsîs etmesi, Uneys'in de, o kadinin da Eslem kabîlesine mensûb bulunmalanndandir.